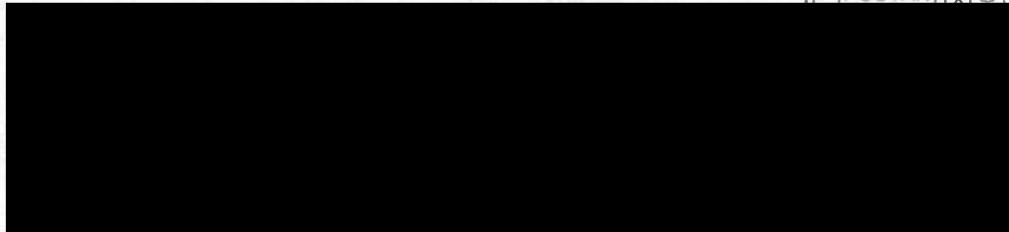

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	10/2841-2/2022
Értékelés:	ny.sz.: 3537 JAN 16.
Érkezés módja	EGYÉB:
Ékelet:	Kezelőiroda:

DR. GALAMBOS KÁROLY ÜGYVÉDI IRODA (ny.sz.: 3537)

képviselőként eljár:

dr. Galambos Károly ügyvéd, a Budapesti Ügyvédi Kamara tagja

Elektronikus benyújtás e-mail: hianyopotlas@mkba.hu címre

Tárgy: A IV/2841-1/2022. számú felhívásra alkotmányjogi panasz kiegészítése a Pesti Központi Kerületi Bíróság 39. Pk. 500.046/2022/8. sorszámu végzése és a Fővárosi Törvényszék 49. Pkf.633.194/2022/3. sorszámu – jogerős végzése ellen.

Mélyen Tisztelt Alkotmánybíróság!

I. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. § alapján a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt 39. Pk. 500.046/2022. számon megindult kapcsolattartás végrehajtása iránt, [REDACTED] kérelmezőnek – a [REDACTED] kérelmezett elleni nemperes eljárásban

[REDACTED] Ilona kérelmezett (I.r. indítványozó) és [REDACTED] érdekelt (II. r. indítványozó) az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjeszti elő.

Indítványozók kérik Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg:

- a Pesti Központi Kerületi Bíróság 39. Pk. 500.046/2022/8. sorszámu végzése és a
 - a Fővárosi Törvényszék 49. Pkf. 633.194/2022/3. sorszámu végzése
- alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azokat semmisítse meg.

Indítványozók jelzik, hogy a II. r. indítványozó által 2022. december 4. napján kelt – alkotmányjogi panaszt kezdeményező - beadványban csatolták a fenti indítvánnyal támadott két végzést, valamint a 39. Pk.500.046/2022/6. sorszámu végzést, amelyben a bíróság kérelmezettel szemben 100.000,- Ft pénzbírságot alkalmazott és elrendelte a kapcsolattartás pótlását 2022. augusztus 31-ig.

Kérelmük indokolásaként indítványozók az alábbiakat adják elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

A) Az alkotmányjogi panasz alapját képező elsőfokú bíróság végzése meghozatala előtt hozott bírósági határozatok

1) Az elsőfokú bíróság a **2021. június 1. napján kelt 39.Pk.500.437/2020/19. számú végzésével** - a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2017. június 7. napján kelt 26.P.101.326/2016/31. számú – és a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 54.Pf.637.421/2017/12. számú ítélete folytán 2018. február 5. napján jogerőre emelkedett – ítélete alapján elrendelte a kérelmező és a 2006. június 12. napján született [REDACTED] gyermeke között **2020. november 27. napján délután (16-18 óra között) elmaradt kapcsolattartás végrehajtását**. Felhívta a kérelmezettet, hogy a fenti elmaradt elektronikus kapcsolattartás pótlását azonos időtartamban, a legközelebbi megfelelő időpontban, de legkésőbb **2021. szeptember 30. napjáig biztosítsa**. Egyidejűleg felhívta a kérelmezőt, hogy e határidő lejártától számított 30 napon belül a teljesítésről, vagy annak elmaradásáról értesítse a bíróságot. A bíróság végzése a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 51.Pkf.634.658/2021/3. számú végzése folytán 2021. október 26. napján jogerőre emelkedett. A másodfokú határozat a kérelmező jogi képviselője részére 2021. november 29., míg a kérelmezett jogi képviselője részére 2021. november 23. napján kézbesítésre került.

2) A kérelmező a Bnptv. 22/D. § (1) bekezdése alapján a 2021. október 13. napján a bírósághoz érkezett beadványában értesítette a bíróságot, hogy a kérelmezett az önkéntes teljesítését teljesen elmulasztotta. A kapcsolattartás biztosítását megghiúsította és semmilyen jelét nem adta annak, hogy a kötelezettségének akár későbbi időpontban eleget kívánna tenni. A kérelmezett figyelmen kívül hagyta a kérelmező megkeresését a kapcsolattartás biztosítása érdekében semmilyen lépést nem tett. Kérte, hogy a bíróság a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvény (Bpnt.) 22/D. § (2) bekezdés b) pontja alapján a kérelmezettel szemben pénzbírságot szabjon ki.

A bíróság a kérelmezői bejelentést a **39.Pk.500.325/2021. ügyszám** alatt lajstromozta. A bíróság az eljárás során a 45.Pk.500.172/2021/7-I. számú végzésével kötelező közvetítői eljárás igénybevételét rendelte el a felek között. Ezért a bíróság a 39.Pk.500.325/2021/7. számú végzésével a megindított eljárást a közvetítői eljárás befejezéséig, de legfeljebb két hónapra felfüggesztette. A közvetítői eljárás ez idő alatt nem fejeződött be, ezért a bíróság a nemperes eljárást a 39. Pk.500.046/2022. számon folytatta.

3) Az eljárás felfüggesztésének megszüntetését követően elsőfokú bíróság a **39. Pk. 500.046/2022/6. sorszámú, 2022. április 22 napján kelt végzésében** a 2020. november 27. napján 16.00 órájától 18.00 óráig elmaradt folyamatos kapcsolattartás pótlásának elmaradása miatt kérelmezettel szemben **100.000,- forint pénzbírságot szabott ki**.

A bíróság felhívta a kérelmezettet, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság 39.Pk.500.437/2020/19. számú végzésében meghatározott kötelezettségét – vagyis az ott meghatározott elmaradt kapcsolattartás pótlását – a legközelebbi megfelelő időpontban, de legkésőbb **2022. augusztus 31. napjáig** teljesítse.

A bíróság felhívta a kérelmezőt, hogy a fenti határidő eltelte után 30 napon belül a teljesítésről vagy annak elmaradásáról értesítse a bíróságot. A bíróság figyelmeztette a kérelmezőt, amennyiben az értesítési kötelezettségét a kitűzött határidőn belül nem teljesíti, a

bíróság az eljárást befejezettnek tekinti. Kötelezte a bíróság a kérelmezettet, hogy 15 napon belül fizessen meg a kérelmezőnek 24.000 Ft ügyvédi munkadíjat.

A bíróság akként rendelkezett, miszerint „A végzés elleni fellebbezésnek – a perköltség megfizetése kivételével - nincs halasztó hatálya. A végzés ellen a kézbesítéstől számított tizenöt napon belül fellebbezésnek van helye, melyet a Fővárosi Törvényszéknek címezve a jelen bíróságon lehet elektronikus úton benyújtani. A másodfokú eljárásban a jogi képviselőt a kérelmező és a kérelmezett számára kötelező, ezért a fellebbezést benyújtó kérelmezőnek vagy kérelmezettnek jogi képviselőt szükséges meghatalmaznia. Ha a fellebbezést benyújtó kérelmező vagy kérelmezett jogi képviselővel nem rendelkezik, a fellebbezést a bíróság hiánypótlási felhívás kiadása nélkül visszautasítja. A fellebbezést benyújtó kérelmező vagy kérelmezett pártfogó ügyvédi képviselőt biztosítása iránti esetleges kérelmét a jogi segítségnyújtó szolgálatnál terjesztheti elő.”

4) A kérelmezett és a 2006. június 12. napján született [REDACTED] gyermek, mint érdekelt **2022. május 31. napján kelt beadványában a 6. sorszámú érdemi végzés ellen fellebbezést terjesztettek elő.** Kérték fejenként 32.385,- Ft fellebbezési költségük megtérítését.

a) Kérelmezett és érdekelt elsődlegesen kérték, hogy a Törvényszék a Pesti Központi Kerületi Bíróság 39. Pk.500.046/2022/6. sorszámú végzését a Pp. 389.§-a útján a Pp. 380. § b) és c) pontja vagy a Pp. 381.§-a alapján helyezze hatályon kívül és utasítsa az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára. Állapítsa meg a Pp. 386.§ (3) bekezdés alapján a kérelmezett és érdekelt fellebbezési eljárási költségét.

A Pp. 380.§ b) pontja alapján fellebbezők hivatkoznak arra, hogy az eljárást olyan bírósági titkár hozta meg, amely a nemperes eljárásból a Pp. 14.§ (1) bekezdés a) pontja és (2) bekezdése alapján – a pénzbírság alkalmazására tekintettel – ki volt zárva.

A pénzbírság ugyanis nem az állam központosított bevétele, hanem a törvényszék bevétele. A Fővárosi Törvényszék szedi be, és használhatja fel azt a bevételt, amely a kérelmezettel szemben kiszabott pénzbírság behajtásaként a törvényszéknél keletkezik. Erre tekintettel a Fővárosi Törvényszék jogaira és kötelezettségeire a pénzbírságról való mikénti döntés kihatással lehet. A 14.§ (1) bekezdésben foglalt kizárási ok – a 14.§ (2) bekezdése szerint – arra a jogi személyiséggel nem rendelkező bíróságra is vonatkozik, amelynek bírái fölött a perben érintett bíróság elnöke gyakorolja az általános munkáltatói jogokat. *Az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997 évi törvény LXVIII. törvény* 8. § (1) bekezdés e) pontja értelmében a munkáltatói jogkört a helyi bírósági titkár [...] tekintetében a fővárosi (megyei) bíróság elnöke gyakorolja. Erre tekintettel – mivel a határozatot olyan bírósági titkár hozta meg, aki az eljárásból ki volt zárva, fellebbezők kérték a 39. Pk. 500.046/2022/6. sorszámú végzés hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását.

A Pp. 380. § c) pontját fellebbezők az alábbiakra tekintettel kérik alkalmazhatónak, hogy a bíróság az elsőfokú végzést **2022. április 22-ai** - képi megjelenítésű - keltezéssel hozta meg. Az elsőfokú végzésen a bíróság által alkalmazott elektronikus aláírás nem nyitható meg, így nem lehetett megállapítani az elektronikus aláírás idejét sem. Az azonban bizonyos, hogy a bíróság a kérelmezett jogi képviselőjének elektronikus tárába a 6. sz. végzést – több más dokumentummal együtt - **2022. április 25.-én** 16:43 órakor helyezte.

Erre tekintettel fellebbezők kérték vizsgálni, hogy a bíróság a 2022. április 22-ai képi megjelenítésű keltezéssel ellátott okiratot mikor írta elektronikusan alá.

Tekintettel arra, hogy nem állapítható meg, hogy az elsőfokú bíróság a határozatát mikor hozta meg, így a 39. Pk. 500.046/2022/6. sorszámú határozat nem felel meg a közokiratokra vonatkozó Pp. 323.§ (1)-(2) bekezdésében és a (3) bekezdés c) pontjában, valamint 324.§(1) bekezdésében foglalt követelményeknek. Erre tekintettel a Pp. 380.§ c) pontjában foglalt hatályon kívül helyezési feltételek fennállnak, miszerint a végzés olyan orvosolhatatlan formai hiányosságban szenved, amely miatt érdemi felülbírálatra alkalmatlan.

A Pp. 381. § -át arra az esetre kérték fellebbezők alkalmazni, ha a Pp. 380.§ b) és c) pontja alapján az elsőfokú végzés hatályon kívül helyezésére Tisztelt Törvényszék nem lát fentiek alapján jogi alapot. Ezt az alábbiakkal indokolták:

- a bíróság a nemperes eljárásban a rendelkezésre bocsátott bizonyítékok alapján – a Pp. 349.§-a alapján alkalmazandó Pp. 346.§ (4) bekezdése megsértésével - *nem állapított meg tényállást a jogalkalmazás tekintetében releváns tényekre vonatkozóan.* A végzés indokolásában a felek által tett nyilatkozatok közlése és a következtetések levonására vonatkozó bírósági érvelés – a Pp. 346.§ (5) bekezdésére tekintettel - nem minősül a tényállás megállapításának.
- a bíróság a 6. sz. végzéssel megküldött, *kérelmező által előterjesztett nyilatkozat és bizonyítékok tekintetében nem tette lehetővé, hogy a kérelmezett arra a Pp.110. § (2) bekezdése alapján nyilatkozatot tehessen,* amellyel a bíróság lényegesen megsértette az eljárási jogszabályokat, amelyet az elsőfokú végzésre kihatottak; és amelynek a másodfokú eljárásban való pótlása nem célszerű.

b) Kérelmezett és érdekelt – amennyiben az elsődleges fellebbezési kérelem nem vezet eredményre - másodlagosan kérte, hogy a Törvényszék a Pesti Központi Kerületi Bíróság 39. Pk.500.046/2022/6. sorszámú végzését a Pp.383. § (1)-(2) bekezdése alapján teljes egészében változtassa meg, és kérelmező kérelmét teljes egészében utasítsa el; mellőzze a kötelezettre vonatkozó felhívásokat és rendelkezéseket, mellőzze a kérelmező javára megállapított 24.000,- Ft eljárási költséget, kötelezze kérelmezőt a Pp. 83.§ (1) bekezdése alapján a kérelmezett javára az első és másodfokú eljárási költség, míg érdekelt javára a másodfokú eljárási költség megtérítésére.

c) Fellebbezők mindketten kifogásolták a fellebbezés halasztó hatályának kizárását a pénzbírságra vonatkozó rendelkezéssel szemben, ezért kérték e tekintetében az elsőfokú végzés megváltoztatását és a halasztó hatály mellőzését.

Kérelmezett kifogásolta továbbá azt, hogy a törvényes felszámítás hiányában és összegszerű indokolás nélkül a kérelmező jogi képviselőjének a 2022. április 10. napján kelt beadványában rögzített kérelem alapján a kérelmező részére az első fokú bíróság 24.000,- Ft költséget állapított meg.

d) Fellebbezők fellebbezésükben a Pp. 15.§ (2) bekezdése alapján kizárási kérelmet terjesztettek elő a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság ellen.

Előadták, hogy a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság a Pp. 14. § (1) bekezdés a) pontja alapján, a fellebbezések elbírálásában nem vehet részt. Ennek indoka az, hogy az elsőfokú bíróság által kiszabott pénzbírság a Fővárosi Törvényszék bevétele. Mivel a bevételt – mint nem központosított állami bevételt – a Törvényszék Gazdasági Hivatala szedi be, és annak felhasználásáról Fővárosi Törvényszék dönt, a Fővárosi Törvényszék olyan elsőfokú határozatot bírál felül, amely – a Pp. 14. § (1) bekezdés a) pontja alapján - a Fővárosi Törvényszék jogaira, illetve kötelezettségeire a per eredménye kihatással lehet.

Erre tekintettel fellebbezők kérték a Fővárosi Törvényszék kizárását a fellebbezés elintézéséből, mert a Fővárosi Törvényszék jogaira és kötelezettségeire a pénzbírságról való mikénti döntés kihatással lehet. A pénzbírság ugyanis nem az állam központosított bevétele, hanem a törvényszék bevétele. Az I. fokú bíróság ugyanis a végzés meghozatalát követően - mivel az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a pénzbírságot támadó fellebbezésnek nincs halasztó hatálya - már értesítést állít ki a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatalának, a pénzbírságról, annak beszedése érdekében. Kérték a Pp. 17.§ (2) bekezdése értelmében Fővárosi Ítéltáblához az iratok felterjesztését a kizárási bejelentés elbírálása és a II. fokú bíróság kijelölése érdekében.

A Fővárosi Ítéltábla a **2022. június 14. napján kelt 17.Pkf.25.544/2022/2. sorszámú végzésével** a Fővárosi Törvényszék Polgári Kollégiumvezetőjének 2022.El.IV.E.90/3. számú felterjesztése alapján bíróság kizárása és kijelölése tárgyában a fellebbezőknek a Fővárosi Törvényszék kizárása iránti kérelmét elutasítja, és az iratokat a Fővárosi Törvényszék Polgári Kollégiumvezetőjének 2022.El.IV.E.97/3. számra hivatkozással visszaküldte. **[I/1 irat]**

A végzés indokolása szerint:

„[4] A Pp.-nek a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvény 1. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó 14. § (1) bekezdés a) pontja alapján a perben nem járhat el az a járásbíró, törvényszék, illetve ítéltábla, amely a perben fél, a féllel együtt jogosított vagy kötelezett személy, továbbá az, amely a per tárgyát egészen vagy részben a maga részére követeli, vagy amelynek jogaira, illetve kötelezettségeire a per eredménye kihatással lehet. A kizárás szempontjából nem az eljárás folyamán hozott egyes végzések tárgyának és következményeinek, hanem a per – illetve értelemszerűen az adott nemperes eljárás – egésze eredményének az eljáró bíróság jogaira, illetve kötelezettségeire gyakorolt hatásának van jelentősége. Önmagában amiatt nem tekinthető az ügy egészében elfogultnak az eljárás során hozott, pénzbírságot kiszabó végzés elleni fellebbezés elbírálása tárgyában eljáró bíróság, hogy a pénzbírságot a fél a bíróság gazdasági hivatalához köteles befizetni. Az a nemperes eljárás pedig, amelyben az adott esetben a PKKB a fellebbezéssel támadott végzést hozta a kérelmező és az érdekelt közötti kapcsolattartás végrehajtásának elrendelése, illetve kikényszerítése érdekében indult. A nemperes eljárás eredménye (a kérelem esetleges elutasítása vagy a végrehajtás elrendelése, és önkéntes teljesítés hiányában a további jogkövetkezmények alkalmazása) a Fővárosi Törvényszék jogaira, kötelezettségeire semmilyen kihatással nincs.

[5] A kizárási kérelemben megjelölt kizárási ok emiatt nem áll fenn, ezért az ítéltábla a Pp. 17.§ (2) bekezdése alapján eljárva a kizárás iránti kérelmet elutasította.”

5) A kérelmezettnek - az elsőfokú bíróság 39. Pk.500.045/2022/6. sorszámú érdemi végzés elleni - fellebbezését a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2022. december 7. napján a 49. Pkf.632.673/2022/15. sorszámú végzésével részben megváltoztatta, a pénzbírság összegét 30.000,- Ft-ra leszállította, egyebekben helybenhagyta; megállapította, hogy a II. fokú költséget a felek maguk viselik.

B) Az elsőfokú bíróság - indítvánnyal támadott - 39. Pk. 500.046/2022/8. sorszámú végzése

6) A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2022. május 10. napján kelt 39. Pk. 500.046/2022/8. sorszámú végzésében a kiskorú [REDACTED] érdekelt, II. r. indítványozó fellebbezését visszautasította. A bíróság a végzését az alábbiakkal indokolta.

A Pp. 365.§ (5) bekezdése szerint fellebbezéssel a fél, valamint az élhet, akire a határozat rendelkezést tartalmaz, a rendelkezés rá vonatkozó része ellen.

A bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvény (Bpnt.) 1. § (2) bekezdése és a 22/A. § (2) bekezdése alapján a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti nemperes eljárásban félként a kérelmező, mint eljárást kezdeményező személy és a kérelmezett vehet részt, akivel szemben az eljárást megindítják. A kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtását a Ptk. szerint kapcsolattartásra jogosult és kapcsolattartásra kötelezett személyek kérhetik. A Bpnt. 22/D. § értelmében a jogkövetkezmény alkalmazása iránti ügyben, azaz a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti ügy második lépcsőjében a felek ugyancsak a kapcsolattartásra jogosult és kapcsolattartásra kötelezett lehetnek.

A kiskorú gyermek a Ptk. 4:178. § (1) bekezdés alapján a kapcsolattartásnak anyagi jogi jogosultja. De kapcsolattartásra jogosult a gyermek és a szülőn kívül a Ptk. 4:179. § (1) bekezdésében, valamint a 4:179.§ (3) bekezdésében foglalt személyek is. Mindezt önmagában az anyagi jogi jogosultak köre alapján az eljárásban félként résztvevők személye nem állapítható meg.

A jelen ügyben végrehajtandó jogerős ítélet alapján pedig a gyermek jogosult, illetve kötelezett pozíciója nem állapítható meg, ezért az eljárásban kérelmezőként, illetve kérelmezettként nem léphetett volna fel. Mindezt a kiskorú gyermek a végrehajtási eljárásban a felek jogállását nem gyakorolhatja.

A Pp. magyarázata szerint a peres eljárásban a kiskorú gyermek lehet peres fél (pl. apasági perekben), illetve tanú vagy érdekelt. Az érdekelt speciális perbeli szereplő, akit nem illetnek meg a felek jogai, illetve nem terhelnek a kötelezettségei.

A kapcsolattartás végrehajtási ügyben meghozott, a kérelmezettel szemben jogkövetkezményt alkalmazó végzés kötelezettje kizárólag a kérelmezett, az érdekeltként fellebbezést előterjesztő gyermekre nézve a 8. sorszámú végzés rendelkezést nem tartalmaz, így a fellebbezés előterjeszthetőségének eljárásjogi feltétele nem áll fenn.

A Pp. 366. § (1) bekezdése értelmében, ha a fellebbezés elkészült, vagy olyan határozat ellen irányul, amely ellen a fellebbező nem élhet fellebbezéssel, az elsőfokú bíróság a fellebbezést visszautasítja; e végzés ellen külön fellebbezésnek van helye.

Mindezekre tekintettel a bíróság a kiskorú [REDACTED] gyermek, mint érdekelt fellebbezését a Bpnt. 1. § (1) bekezdés szerint irányadó Pp. 366. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint visszautasította.

A bíróság tájékoztatja a feleket, hogy az érdekelttel ugyanazon okiratban előterjesztett kérelmezetti fellebbezést külön végzéssel küldi meg észrevételezésre a kérelmezőnek, valamint intézkedett - az abban foglalt kizárás iránti kérelemre tekintettel - az iratok haladéktalan felterjesztése iránt.

7) Az indítvánnyal támadott 8. sorszámú – az érdekelt (14. életévét betöltött) gyermek fellebbezését visszautasító – elsőfokú végzés ellen a gyermek érdekelt terjesztett elő fellebbezést. [I/2. irat]

Érdekelt kérte, hogy a Fővárosi Törvényszék az elsőfokú végzést Pp. 389.§-a alapján alkalmazandó Pp. 383.§ (2) és (3) bekezdése szerint változtassa meg, és az érdekelt fellebbezését visszautasító rendelkezést mellőzze. Hívja fel az elsőfokú bíróságot a 6.

sorszámú érdemi végzés ellen Kk. ██████████ érdekelt által 7. sorszám alatt előterjesztett fellebbezésének a II. fokú bírósághoz való felterjesztésére. Érdekelt kérte 22.860,- Ft költsége megtérítését.

II. r. indítványozó érdekelt fellebbező fellebbezésében az alábbiakra hivatkozott.

„A Bpnt. 2.§ (b) pontja alapján a nemperes eljárásban nincs helye - a Pp. szerinti - beavatkozásnak. Ezzel kapcsolatban azonban fellebbező megjegyzi, hogy a Bnp. 2.§-ában foglalt rendelkezések az Bnp. ún. általános részébe, még azt megelőzően kerültek be, hogy a 2020. március 1-jétől a Bnp. 7/A. címében levő különös eljárási szabályok hatályba léptek volna.

A Bpnt. 22/A. § (2) bekezdése szerint a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtását a Ptk. szerint kapcsolattartásra jogosult és kapcsolattartásra kötelezett személy kérheti. E nemperes eljárásban az ellenérdekű fél jogállását jelentő a Bnp. 1. § (2) bekezdése szerinti kérelmezetti pozíciót, tehát semmilyen törvényi rendelkezés nem jelöli ki. Hogy ki ellen szükséges a nemperes eljárást megindítani a kérelmezőnek, a Bnp. nem tartalmazza.

A Ptk.4:178.§ (1) bekezdése szerinti kapcsolattartásra jogosultnak tekintendő a gyermek is. A Bpnt. 22/A. § (2) bekezdése tehát nem azt tartalmazza, hogy a kapcsolattartás végrehajtását csak a kapcsolattartás szabályozása során hozott végrehajtható bírósági (gyámhatósági) határozatban foglalt, kizárólag a kapcsolattartásra jogosult szülő kérheti, hanem azt, hogy olyan személy, aki „kapcsolattartásra jogosultnak vagy kötelezettnek” minősül.

Tekintettel arra, hogy a gyermeket a törvény szerint megilleti a kapcsolattartásra vonatkozó anyagi jog; így fellebbező szerint a nemperes eljárásban a fellebbezési jog is az érdekeltet megilleti [Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bek.]!

Az a körülmény, hogy a Bnpvt. 7/A §-ának beiktatásával a Bnpvt. nem szabályozta a 14. életévét betöltött, bár korlátozottan cselekvőképes, de a kapcsolattartásra alanyi jogosultsággal rendelkező gyermeknek a nemperes eljárásban való részvételének eljárásjogi szabályait, a Bnpvt. 1.§ (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. XXVII. fejezetében foglalt fellebbezési jog tekintetében nem lehet a 6. sorszámú érdemi végzés tekintetében a korlátozottan cselekvőképes gyermek fellebbezési jogának kizártságára következtetni.

Érdekelt, az érdekelti jogállásával kapcsolatban kiemeli, hogy az érdekelt gyermek maga is kapcsolattartásra jogosult, így álláspontja szerint a kérelmezőnek a nemperes eljárásban a kérelmét a 14. életévét betöltő, fél jogállásával rendelkező gyermekkel szemben is elő kellett volna terjesztenie.

Fellebbező jogi álláspontja szerint a Bnp. 1.§ (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 36. §-a hatálya alá tartozó olyan közös jogról van szó, amely valamennyi érintett fél részvételével egységesen dönthető el.

Így az eljárásban az ítélőképessége birtokában levő [Ptk. 2:14.§ (3) bek.] és akaratnyilvánításra képes [Bnp. 22/E.§ (1) bek.], korlátozottan cselekvőképes [Ptk.2:11.; 2:12.§ (1)-(2) bek. a) pontja] kiskorú gyermeknek is félként részt kellett volna vennie, amelyből az is következik, hogy a határozat tekintetében, mint EMBER-t megillette az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jog, így a fellebbezési jogot is a bíróságnak biztosítania kellett volna számára.

A Bnp. 2. § b) pontja a beavatkozást a nemperes eljárásban tilalmazza, azonban a Pp. 40.§-a szerinti keresethez csatlakozást, valamint a felperesi (kérelmezői) pertárs jogán a nemperes eljárásba való belépést – az érdekelt tekintetében - nem zárja ki.

Az elsőfokú eljárásban érdekelt azért nem terjesztett elő a nem peres eljárásban a Pp. 40.§ (1) bekezdése alapján a kérelmezetti oldalon a nemperes eljáráshoz csatlakozás iránti kérelmet, mert a kérelmező kérelmével nem értett egyet.

Érdekelt a nemperes eljárásba a Pp. 52.§-a alapján – felperesi oldalon – pedig azért nem tudott kérelmezői pertárs jogán a nem peres eljárásba (be)lépni, mert a Bnp. 22/A. § (2) bekezdése alapján a kapcsolattartás végrehajtásának elrendelését követően a jogkövetkezmények alkalmazását a Bnp. 22/D.§ (1) bekezdése alapján már csak a kérelmező kérheti.

A Ptk. 4:178. § (1) bekezdése a gyermeket kizárólag kapcsolattartásra jogosultként határozza meg! Ez vonatkozik a korlátozottan cselekvőképes gyermekekre is.

Az érdekeltnek tehát a kérelmezettel szemben mivel nem állt fenn a kapcsolattartás tekintetében semmilyen igénye, így erre tekintettel az elsőfokú eljárásban az érdekelt a kérelmezői oldalon sem léphetett be a nemperes eljárásba.

Mivel anyagi jogra tekintettel az érdekelt kapcsolattartásra jogosult, és a kapcsolattartásnak ez által a 14. életévének betöltése folytán már alanya [és nem tárgya], fellebbező szerint érdeke fűződik ahhoz, hogy a jogai tekintetében a bíróság milyen döntést hoz a kapcsolattartás végrehajtása tekintetében, amelyből eredően a fellebbezési jog [REDACTED] érdekeltet megillette [Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés].

Mindezt fellebbező azért vetíti előre, mert nemcsak ebben a beadványban fellebbezéssel támadott 39. Pk.500.045/2022/8 sz. végzésben történt a korlátozottan cselekvőképes, saját jogán kapcsolattartásra jogosultsággal rendelkező gyermek tekintetében a fellebbezési jog kizárására sor.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság, a Fővárosi Törvényszék és Fővárosi Ítélőtábla által ez ideig alkalmazott jogszabály-értelmezések arra mutatnak, hogy [REDACTED] gyermek érdekelt, mint a polgári jog alanyának a saját személyét érintő, az édesapjához való kapcsolattartása tekintetében hozott bírósági döntés tekintetében a jogorvoslathoz való jogát a bíróságok nem ismerik el. Ezt fellebbező súlyosan jogsértőnek tartja, amely különösen az Alaptörvény I. cikkében, II. cikkében és XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt alapvető jogait is sérti.

A jogsértés túlmutat a hazai jogszabályok sérelmén, mert a nemzetközi egyezményeket is sérti, [Q cikk (2)-(3) bek.] amelynek a betartása az Alaptörvény értelmében a bíróságoknak is, mint állami szerveknek kötelessége.

Az érdekelt fellebbezési jogát el nem ismerő bírósági gyakorlat nem felel meg az Alaptörvénynek a „Szabadság és Felelősség” c. fejezetben az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdésében foglalt azon alapjogi követelménynek, miszerint „Az EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani.”, s a „Védelmük az állam elsődrendű kötelezettsége.”

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése pedig egyértelmű rendelkezést tartalmaz, miszerint „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági vagy más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”

Hogy egyébként a processzualis eljárási jog a „fél” jogait mennyiben ismeri el vagy zárja ki, továbbá a kérelmező az érintettek valamennyi személye ellen a nemperes eljárásban a kérelmét előterjesztette-e; az érintettnek a jogorvoslathoz való joga érvényesülése ezen nem múlhat!

Érdekelt szerint az bírósági határozat, amely szerint az édesanyát a bíróság kötelezi arra, hogy ő olyan személlyel tartson kapcsolatot az édesapja másik településen levő otthonában, aki őt bántalmazta és megalázta, elképzelhetetlen, hogy a jogorvoslathoz való jog az ilyen határozattal szemben őt miért nem illeti meg?

Ehelyütt érdekelt megjegyzi, hogy a Bnptv. 22/A.§ (2) bekezdése alapján a kapcsolattartás végrehajtása iránti nemperes eljárást „a Ptk. szerinti kapcsolattartásra jogosult és kapcsolattartásra kötelezett személy kérheti.”

A Ptk. 4:178. § (1) bekezdése szerint „A gyermeknek joga, hogy a különélő szülőjével személyes és közvetlen kapcsolatot tartson fenn. A gyermeket nevelő szülő vagy más személy köteles a zavartalan kapcsolattartást biztosítani.”

Mindebből következik, hogy a kapcsolattartás joga elsődlegesen a gyermeki jogok körébe tartozó jogintézmény.

A gyermeknek a kapcsolattartáshoz való jogosultságát (és nem a kötelezettségét!) kell a gondozó szülőnek biztosítania a zavartalan kapcsolattartással.

A Bnptv. 22/B.§ (1) bekezdés b) pontja a kérelem kötelező tartalmi elemként határozza meg, hogy a kérelemben közölni kell a „kérelmezett nevét, lakóhelyét, továbbá egyéb, azonosításához szükséges adatot” azonban a törvény nem tartalmazza, hogy ki lehet az anyagi jog szerinti kérelmezetti pozícióban.

A törvény azonban arról sem rendelkezik, hogy az eljárást kívül szemben kell megindítani, azaz kérelmezetti pozíciót a kérelmezőnek a kérelme megindításával kívül szemben szükséges konstruálni. A Bnptv. 1.§(2) bekezdése alapján az eljárásban kérelmező az eljárást kezdeményező személy; kérelmezett, akivel szemben az eljárást megindítják, feltéve hogy van az eljárásban a kérelmezővel szemben álló személy.

A gyermekekre vonatkozóan a Bnptv. 22/C.§ (2) bekezdése a kérelmező által kérelmezettként megjelölt személlyel szemben vizsgálja, hogy a kérelmezett megszegte-e a kapcsolattartásra vonatkozó határozatban foglaltakat, és ha igen elrendeli a végrehajtást.

A gyermekekre vonatkozóan a Bnptv. 22/B.§ (1) bekezdés d) pontja, a 22/E.§ (1) bekezdése tartalmaz rendelkezést.

A Bnptv. 22/E.§ (1) bekezdése szerint a „Ha a kapcsolattartás a 14. életévét betöltött gyermek akaratnyilvánítása miatt hiúsul meg, a bíróság a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti eljárást felfüggeszti, feltéve ha

a) a kapcsolattartásra jogosult vagy kötelezett – kérelemre vagy a bíróság elrendelése alapján – közvetítői eljárást vesz igénybe vagy

b) a kapcsolattartásra jogosult vagy kötelezett a kapcsolattartás megváltoztatását, korlátozását vagy megvonását kéri a bíróságtól vagy gyámhatóságtól.”

A nemperes eljárás törvényi szövege tehát jelentőséget tulajdonít annak, hogy a kapcsolattartás meghiúsulása a 14. életévét betöltött gyermek akaratnyilvánítása folytán következett be.

Jelen eljárásban a kérelmezett és érdekelt a 6. sz. érdemi végzés elleni fellebbezését – többek között – arra tekintettel terjesztette elő, hogy a nemperes eljárásnak a Bnptv. 22/E. §-a alapján történő kötelező felfüggesztésének esete fennállott, így érdemi határozat meghozatalára nem kerülhetett volna sor!

A gyermek mivel a nemperes eljárást az őt illető anyagi jog alapján megindíthatta volna, valamint a határozat reá vonatkozóan rendelkezést tartalmazott a kapcsolattartás végrehajtásának elrendelésével, így a Pesti Központi Kerületi Bíróság 39. Pk.500.045/2022/6. sorszámú érdemi végzése az érdekelt gyermek személyét is érintette.

A gyermek – mint korlátozottan cselekvőképes személy - személye nélkül a kapcsolattartás nem hajtható végre.

Az érdekelt személyével kapcsolatban a bíróság 39.Pk.500.045/2022/6. sorszámú végzése az érdekeltre nem marasztaló rendelkezést tartalmazott, hanem a végzés az érdekelt jogát és érdekét érintette [Lásd Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bek.]

A fentiekből következően – mivel Kk. [REDACTED] kiskorú gyermek nem tárgy, hanem EMBER [Alaptörvény I. cikk (1) bekezdés] – a végzés reá vonatkozóan is rendelkezést tartalmaz.

A gyermeket ugyanis megilleti a kapcsolattartáshoz való jog a Ptk. alapján, ezért jogi érdeke fűződik ahhoz, hogy az édesapjával való kapcsolattartását a személyét illetően a bíróság mikor rendeli el végrehajtani és milyen tartalommal.

A bíróság által tehát az 6. sorszámú érdemi végzés meghozatalakor már ismert volt, hogy a 2006. június 12. napján született gyermek a 14. életévét betöltötte.

A gyermek nevét a végzés kifejezetten tartalmazza.

Kérelmezett a 6. sz. végzésben foglalt kapcsolattartási pótlási kötelezettségét az érdekelt gyermek cselekvése nélkül nem tudja teljesíteni. A gyermek jogait és érdekét – nevezetesen, hogy az őt bántalmazó, javát nem szolgáló édesapjával a kapcsolattartást folytassa – a 6. sorszámú érdemi végzés érinti, mert az abban foglalt rendelkezések az ő cselekvésének miként történő kifejtésére is közvetlen összefüggést eredményeznek!

Ugyanakkor fellebbező szerint, a kapcsolattartás elmaradása nem az anya felelősségi körébe tartozó tényeken alapul, hanem abból a körülményből, hogy a fellebbező gyermek – az apa (kérelmező) kifogásolható magatartása miatt - nem kíván az édesapjával kapcsolatot tartani.

Fellebbező egyben jelzi azt is, hogy egyrészt a 14. életévét betöltött kiskorú gyermekkel összefüggő kapcsolattartás tekintetében a Pp. 34. § (1) bekezdés c) pontja alapján a kiskorú, korlátozottan cselekvőképes gyermek – mivel a kapcsolattartási jogra jogosult – ezzel a per tárgyával a polgári jog szabályai szerint érvényesen rendelkezhet.

Az elsőfokú bíróság a kapcsolattartás végrehajtását, majd a pénzbírság kiszabását nem az érdekelttel szemben rendelte el, azonban ennek azért nincs jelentősége, mert az érdekelt, mint fellebbezési jogra jogosult, a kapcsolattartás végrehajtása elrendelésének helytállóságát, és a pénzbírság alkalmazását is – mivel az alternatívan és egymás mellett is a jogkövetkezmények őt is érintik - kifogásolhatja, tekintve, hogy a bíróság és kérelmező által is ismert, hogy az apának a gyermekkel való kapcsolattartására – nem a kérelmezetti anya magatartása miatt nem került sor, hanem azon okból, hogy a kérelmező gyermekkel szemben felróható magatartása folytán a gyermek nem kíván az édesapával kapcsolatot tartani.

A Ptk. 4:182.§(2) bekezdése alapján a kérelmezőnek, mint jogosultnak a kapcsolattartás elmaradása felróható, és ez által a kapcsolattartás pótlására nem kerülhet sor.

Fellebbező szerint az elsőfokú bíróság jogértelmezése – az érdekelt fellebbezése visszautasítása tekintetében – nem felel meg az Alaptörvény 28 cikkében foglaltaknak, mert ellentétes az anyagi joggal.

Nem az a kérdés, hogy a Ptk. és a Pp. törvényi rendelkezései a fél jogállásával kapcsolatban a gyermek félként történő részvételét a peres eljárásokban miként határozzák meg, hanem az, hogy a gyermek kapcsolattartáshoz való joga alapján, a gyermek véleményt nyilváníthat-e arról, hogy neki mikor kell a kapcsolattartást pótolni; hogy a kapcsolattartás elmaradásában az anya magatartása felróható-e; továbbá a bírósági döntéssel egyetért-e vagy pedig valamilyen okból annak megváltoztatását szeretné kérni.

Érdekelt azt állítja, hogy mint kapcsolattartásra jogosultat megilleti a fellebbezési jog abban az eljárásban, amelyben az ő személyéről döntenek, azaz, hogy kapcsolatot tartson az édesapjával, illetve a bíróság ezt a kapcsolattartást „kikényszerítse” a Bnp. 22/A.§-22/C.§-ában foglalt kapcsolattartás végrehajtásának elrendelésével, vagy később valamely – Bnp. 22/E.§ (2) bekezdésében megjelölt - jogkövetkezmény alkalmazásával.

A gyermek nyilvánvaló, hogy ebben az eljárásban a bíróság határozatára tekintettel kötelezettnek tekintendő, mert kinyilvánította azon szándéknyilatkozatát, hogy az édesapjával nem kívánja a kapcsolattartást, azonban a bíróság erre mégis kötelezte az anyát. Az anyának nincs megfelelő eszköze arra, hogy a korlátozottan cselekvőképes gyermek tekintetében a kapcsolattartást „kikényszerítse”, mert a szülői felügyeleti jog ilyen szülői hatalom-tartalmat nem fogalmaz meg, és így nem ad a gondozó szülő kezébe.

A Pp. magyarázata ebben a vonatkozásban nem irányadó, mert nem a gyermeknek, mint a bizonyítás eszközének a meghallgatása és vallomása az eljárás tárgya, hanem az a kérdés, hogy a gyermeket, mint korlátozottan cselekvőképes polgári jogi jogalanyt a jogorvoslathoz való jog megilleti-e olyan határozat esetében, amelynek ő is alanya: azaz nélküle, az ő cselekvése nélkül a kapcsolattartás nem mehet fogantatba.

Fellebbező nem vitatja, hogy ebben a nemperes eljárásban a kérelmező kérelmére tekintettel a kötelezett – mint ellenérdekű fél - a kérelmezett; azonban a gyermeki jogait is a kapcsolattartás végrehajtása iránti kérelemről való bírósági döntés érinti, amelyre tekintettel önálló fellebbezési jog illeti meg a korlátozott cselekvőképességgel rendelkező gyermeket. Mivel a végzés reá vonatkozó rendelkezést tartalmaz, ezért az érdemi végzés ellen az érdekelt által előterjesztett fellebbezés tekintetében a fellebbezési jog kizárása – s így a fellebbezés visszautasítása - jogszabálysértő.

Mivel a gyermek – mint érdekelt számára – a bíróság a 6. sz. érdemi végzést nem kézbesítette, ez a mulasztás a bíróság jogkörében bírálandó el; azonban ez a hiányosság az érdekelt fellebbezéshez való jogát a Pp. 365.§ (5) bekezdése alkalmazása tekintetében nem zárja ki.

Mindezekből következően a Bpnt. 1.§ (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 365.§ (5) bekezdése alapján az érdekelt gyermek a saját fellebbezési jogát, a vele kapcsolatos kapcsolattartás tekintetében eljárási értelemben gyakorolhatta.

A 6. sorszámú érdemi végzés ellen az érdekelt által 7. sorszámon előterjesztett fellebbezésnek a 8. sorszámú végzésben történő visszautasítása - fentiekre tekintettel - jogszabálysértő.”

B) Az indítvánnyal támadott – a Fővárosi Törvényszék 49. Pkf. 633.194/2022/3. sorszámu - II. fokú végzés tartalma

8) A Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 2022. szeptember 21. napján kelt és jogerős 49.Pkf.633.194/2022/3. sorszámu végzésben az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta. Megállapította, hogy az eljárás illetékmentes.

A II. fokú bíróság érdemi döntése az alábbiakat tartalmazza:

„[36] Az érdekelt fellebbezése nem alapos.

[37] A másodfokú bíróság a fellebbezés kérelme alapján - a felülbírálatra megjelölt jogszabályok szerint - az érdemi hivatkozásokat és kérdésköröket vonta értékelési körbe, melyeket alapján az érdekelt a megváltoztató döntés meghozatalát kérte.

[38] A másodfokú bíróság megállapította az anyagi és eljárásjogi felülbírálat során, hogy az elsőfokú bíróság a döntése alapjául szolgáló körülményeket megfelelően feltárta, helytálló az abból levont jogi következtetése és az arra alapított döntése, valamint jogszabály alkalmazása. A másodfokú bíróság a meghozott döntéssel és annak indokaival egyetértett.

[39] A másodfokú bíróság is kiemelten hivatkozik arra, hogy a Bpnt. 1. § (2) bekezdése és a 22/A. § (2) bekezdése szerint a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti nemperes eljárásban félként a kérelmező = mint eljárást kezdeményező személy = és a kérelmezett vehetnek részt. A kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtását a Ptk. szerint a kapcsolattartásra jogosult és kapcsolattartásra kötelezett személyek kérhetik. Az eljárásban a gyermek érdekeltként történő részvételére, illetőleg a nemperes eljárásba érdekeltként a fellebbezési eljárásba történő belépésére a Bpnt. 1. § (1) bekezdése szerint irányadó Pp. rendelkezések lehetőséget nem adnak.

[40] Az Egyezmény 12. cikke biztosítja az ítélőképessége birtokában lévő gyermek szabadon kinyilvánított véleményének kellő tekintetbe vételét és az érdekeltsége mellett folyó bírói vagy közigazgatási eljárásokban a hazai jogszabályokban foglalt eljárási szabályoknak megfelelő meghallgatását. Ugyanezt a Gyvt. 8. § (1) bekezdés gyermeki jogként tartalmazza.

E rendelkezésekre is figyelemmel az ítélőképessége birtokában lévő gyermek véleményének figyelembevételét a szülők számára a Ptk. 2:12. § (4) bekezdés, 2:14. § (3) bekezdés a törvényes képviselő, a Ptk. 4:148. § a szülői felügyelet gyakorlása során; a bíróság számára Ptk.4:171. § (4) bekezdés a szülői felügyelet gyakorlásának bírói rendezésekor; a bíróság és a gyámhatóság számára a Ptk. 4:181. § (2) bekezdése a kapcsolattartás rendezése során írja elő.

[41] A kapcsolattartás körében a jogszabály a kiskorútól jognyilatkozat megtételét nem kívánja meg. A meghallgatására, véleményének figyelembevételére vonatkozó előírások a kiskorút terhelő jognyilatkozattételi kötelezettségként nem értelmezhetőek. Alaptalan a fellebbezőnek a Ptk. 2:12. § (2) bekezdés a) pont sérelmére alapított fellebbezési hivatkozása. A kiskorú gyermek ezen eljárásban a Pp. 34. § (1) bekezdés c) pontja szerint perbeli cselekvőképességgel nem rendelkezhet, ezért elviekben a Pp. 34. § (2) bekezdés a) pontja alapján a nevében a törvényes képviselője járhatna el.

[42] A bíróság és a közigazgatási hatóságok számára előírt, a gyermek meghallgatására, véleményének figyelembevételére vonatkozó eljárási kötelezettség az ítélőképessége birtokában lévő gyermek véleményének beszerzésére és a döntés során annak az eljárás többi adatával együttesen történő mérlegelésére terjed ki. A fellebbezés érveivel szemben e rendelkezés nem értelmezhető akként, hogy ezáltal a gyermeket korlátozásoktól mentesen valamennyi érintett bírósági (házasság felbontása, szülői felügyelet gyakorlásának rendezése és megváltoztatása, a gyermek harmadik személynél történő elhelyezése, a szülői felügyelet megszüntetése és visszaállítása, kapcsolattartás szabályozása és megváltoztatása,

kapcsolattartási jog korlátozása vagy megvonása iránti) és közigazgatási eljárásban ügyféli jogállás illetné meg.

[43] A jogorvoslati kérelemben hivatkozott Gyvt. 8. § (3) bekezdés szerinti eljáráskezdeményezési jogot az egyes eljárási törvényekkel (Pp. 1. § (1) bekezdés) összhangban kell értelmezni, de önmagában a konkrét ügyben fellebbezési jogot megalapozó jogosultságként nem lehet figyelembe venni. Arra helyesen hivatkozott a fellebbező, hogy a kiskorú gyermek a Ptk. 4:178. § (1) bekezdése alapján a kapcsolattartásnak anyagi jogi jogosultja, de a kapcsolattartásra jogosult a gyermekkel és a szülön kívül a Ptk. 4:179. § (1) bekezdése szerint a nagyszülő, a testvér, a szülő testvére, a szülő házastársa, valamint a 4:179. § (3) bekezdés szerint a mostoha szülő, nevelő szülő, gyám és az a férfi is, akinek a gyermekre vonatkozó apasági véelmét a bíróság megdöntötte. Mindezt önmagában az anyagi jogi jogosultak köre alapján az eljárásban félként résztvevők személye nem állapítható meg.

[44] A jelen jogvita elbírálása során abból kell kiindulni, hogy a Bpnt-ben szabályozott végrehajtási eljárást megelőzte-e a bíróság vagy gyámhatóság előtt a kapcsolattartás rendezése iránti eljárás; az ott született, a kapcsolattartásra vonatkozó határozat vagy egyezség végrehajtását célozza a bírósági nemperes eljárás, mely körbe tartozik a kapcsolattartás-végrehajtása iránt indított nemperes eljárás is. A Bpnt. 22/A. § (2) bekezdés helyes értelmezése szerint a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtását az anyagi jogosultak közül a Ptk. szerinti azon, kapcsolattartásra jogosult és kötelezett kérheti, akit a végrehajtható határozat vagy egyezség kapcsolattartásra jogosít, illetve kötelez. A jelen ügyben végrehajtandó jogerős döntés alapján a gyermek jogosult, illetve kötelezett pozíciója nem állapítható meg, ezért az eljárásban kérelmezőként, illetve kérelmezettként nem léphetett volna fel, tehát a kiskorú gyermek a végrehajtási eljárásban a felek jogállását nem gyakorolhatja.

[45] A kiskorú gyermek a polgári eljárásban tanúként, illetve az Egyezmény 12. cikke és a Gyvt. 8. § (1) bekezdésére figyelemmel érdekelti pozícióban vehet részt. A kiskorú tanú meghallgatására vonatkozó eljárásjogi rendelkezéseket a Pp. 298. §, a gyermek érdekeltkénti meghallgatásának részletszabályait a Pp. 473. § tartalmazza. E rendelkezések sem biztosítanak azonban önmagukban a kiskorú gyermek számára ügyféli jogállást, és fellebbezési jogot az érdekeit érintő perben hozott bírósági döntésekkel szemben.

[46] A kapcsolattartás végrehajtásáról hozott határozat és a kapcsolattartás végrehajtási ügyben jogkövetkezmény alkalmazásáról rendelkező határozat az érintett gyermekre nézve rendelkezést (marasztalást, kötelezést) az eljárás jellegénél fogva nem tartalmazhat. A kiskorú gyermek az eljárásban nem minősül félnek, az elsőfokú bíróság döntése rá vonatkozó rendelkezést nem tartalmaz, ezért a Pp. 365. § (5) bekezdése alapján a gyermek fellebbezésre nem jogosult. Mindezek alapján a kiskorú gyermek, mint érdekelt fellebbezését a bíróságnak vissza kell utasítania a Bpnt. 1. § (1) bekezdése és a Pp. 366. § (1) bekezdése alapján.

[47] Az elsőfokú bíróság a támadott 39.Pk.500.045/2022/8. számú végzésben megjelölte, hogy a gyermek, mint érdekelt fellebbezésének visszautasítását a Pp. 366. § (1) bekezdésére alapította a Bpnt. 1. § (1) bekezdésére visszautalással. Megalapozatlanul hivatkozott ehhez kapcsolódóan az érdekelt eljárási szabálysértésre, mert a Pp. 366. § (1) bekezdése tartalmazza a visszautasítás azon esetkörét is, amely a jelen adatok szerint releváns (olyan határozat ellen irányul, amely ellen a fellebbező nem élhet fellebbezéssel). Az elsőfokú bíróság a döntése meghozatalakor helytálló jogszabályi rendelkezést hívott fel. A nemzetközi szerződések beidézett rendelkezései nem állnak ellentétben a magyar szabályozással, így jogot ezekre sem alapíthat az érdekelt.

[48] A felülbírálat során a másodfokú bíróság is tényként vette figyelembe, hogy az érdekeltként megjelölt kiskorú gyermek korlátozottan cselekvőképes személy; a kiskorú gyermek a polgári eljárásokban a Pp. 33. §-a alapján – a Ptk. 2:1. § (1) bekezdésére

tekintettel – perbeli jogképességgel rendelkezik, ezért a fellebbezés visszautasításának indoka a perbeli jogképesség hiánya nem lehet.

[49] A Fővárosi Törvényszék az érdekelt által fellebbezett 8. sorszámú végzést a Bpnt. 1. § (1) bekezdés szerint alkalmazandó Pp. 389. § és 383. § (2) bekezdés alapján helybenhagyta; kiegészítő indokolást kizárólag a fellebbezés nyomán adott a másodfokú bíróság.

Záró rész

[50] A sikertelenül fellebbező érdekelt a saját másodfokú eljárási költségét maga viseli.”

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

1) Érdekelt indítványozó az elsőfokú – fellebbezést visszautasító - végzés elleni fellebbezést, mint rendes jogorvoslatot a bírósági eljárásban kimerítette. A nemperes eljárásban a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról [...] szóló 2017. évi CXVIII. törvény (Bnp.) 2.§ g) pontja alapján felülvizsgálati eljárásnak nincs helye. Kérelmezett indítványozó a fellebbezési eljárásban nem vett részt, az indítvánnyal támadott II. fokú végzés ellen a fellebbezési joga kizárt volt, és felülvizsgálati kérelemnek sem volt helye.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

1) Indítványozók jogi képviselője a II. fokú végzést elektronikus úton 2022. október 4-én vette át, így a 60 napos határidő alatt a **2022. december 4-én az alkotmányjogi panaszát előterjesztette.**

A IV-2841-1/2022. sz. hiánypótlási irat 2022. december 22. napján érkezett indítványozóhoz, amelyre tekintettel a 30 napos határidő 2023. január 21. napján jár, azonban mivel ez vasárnapra esik a hiánypótlás késedelem nélkül 2023. január 23-ig teljesíthető.

d) Az indítványozók érintettségének bemutatása

1) Az indítványt az érdekelt II. r. indítványozó, [REDACTED] terjesztette elő, aki az alkotmányjogi panasz ügyben érintettnek tekintendő, mert az I-II. fokú bíróság vele szemben hozott határozata [REDACTED] érdekltre vonatkozó rendelkezéseket tartalmazott. A 8. sorszámú végzés ellen kizárólag érdekelt fellebbezett.

A bíróság indítvánnyal támadott végzése a **2006. június 12. napján született** kiskorú, már a 14. életévének betöltése utáni - a korlátozottan cselekvőképes polgári jogi és perbeli jogállásának megszerzése utáni - **2020. november 27. délutáni (16-18 órakor esedékes) elmaradt** kapcsolattartásra vonatkozik, továbbá a a 2022. december 16-án kelt IV/2841-1/2022. sz. hiánypótlási felhívás szerint az alkotmánybírósági eljárásban a szülői felügyeleti jog gyakorlására jogosult törvényes képviselő járhat el a kiskorú indítványozó képviselőében, **kérelmezett, mint törvényes képviselő is kéri az I. r. indítványozói jogállása megállapítását.**

Érdekelt indítványozó álláspontja alapján a II.r. [REDACTED], mint kiskorú, **korlátozottan cselekvőképes személy az alkotmányjogi panasz eljárásnak teljes jogú jogalanya lehet,** mivel a bírósági eljárásban is teljes jogú jogalanyként vehetett részt. Ehhen indítványozó álláspontja szerint nem szükséges a törvényes képviselő hozzájárulása, mivel az

alkotmányjog panasszal támadott jogerős végzés – amely elleni fellebbezéstől az I-II. fokú bíróság megfosztott a- reá vonatkozó rendelkezést tartalmaz az által, hogy elrendelte a 2020. november 27-ei délutáni elmaradt kapcsolattartásoknak legkésőbb 2022. augusztus 31. napjáig történő pótlásának teljesítését.

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

1) Alapjogsérelem, amely bírói döntést érdemben befolyásolta a következő.

a) Érdekelt indítványozó szerint a kapcsolattartás háromoldalú jogviszonyában (gondviselő szülő – gyermek – kívülálló szülő) a 14. életévét betöltött gyermek részvétele nélkül a kapcsolattartás végrehajtásáról, annak mikénti teljesítéséről, a pótlás idejéről nem lehet végrehajtást elrendelő határozatot hozni.

A 14. életévét betöltött – korlátozottan cselekvőképes – embernek (gyermeknek) az eljárásban félként való részvételét a bírósági nemperes eljárásban hivatalból – az eljárási szabályok alkalmazásával – a bíróságnak meg kell teremtenie. Ennek elmulasztása sérti az emberi méltósághoz való jogot, a felek törvény előtti egyenlőségéhez való jogot, a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot.

Teljesen elfogadhatatlan, sérti az anyagi és eljárási jogszabályokat és az Alaptörvényt, hogy a II. fokú bíróság végzésének indokolása szerint a II.r. érdekelt indítványozót – bár a 14. életévét betöltötte és korlátozottan cselekvőképes - nem illeti meg a kapcsolattartási jog tekintetében a cselekvőképesség, a polgári (nemperes) eljárásban való részvétel, a fellebbezési jog.

Megjegyzendő: az a kérdés, hogy a perben a gyermek a saját nevében, a törvényes képviselőjének a képviseleti közreműködésével járhat-e el, kívül esik azon jogsértésen, hogy a gyermek a kapcsolattartás végrehajtása iránti bírósági nemperes eljárásban a saját neve alatt – mint korlátozottan cselekvőképes személy – részt vehet-e, és van-e jogorvoslathoz joga a reá is kiterjedő kapcsolattartás elmulasztása tárgyában hozott jogkövetkezmények tekintetében.

b) Ha a bíróság a kapcsolattartás végrehajtása iránti nemperes eljárásban **nem követelte meg a kérelmezőtől, hogy a korlátozottan cselekvőképes gyermekre tekintettel a a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról [...] szóló 2017. évi CXVIII. törvény (Bnp.) 7/A cím alatti – kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti (nemperes) - eljárásban a kérelmét terjessze ki, és így az eljárásban a gyermek félként nem vett (nem vehetett) részt, mellőzhetetlen a gyermek számára a határozat elleni fellebbezési jog biztosítása, azon okból, hogy a gyermek a bírósági döntés tekintetében nyilatkozni tudjon, hogy a bírósági döntés megfelel-e a jogszabályoknak, illetve az érdekének.**

A Ptk. 4:178. § (1) bekezdése a gyermeknek kapcsolattartáshoz való jogát állapítja meg, és nem kötelezettségét.

A Ptk. 4:182.§ (2) bekezdése csak a jogosultnak fel nem róható okból elmaradt kapcsolattartás végrehajtására (pótlására) ad lehetőséget, azonban jelen esetben a kapcsolattartás elmaradása a jogosult apa magatartására visszavezethető okból történt, amelyet a bírósági végzések sem a tényállás tekintetében, sem a gyermeket megillető

jogok biztosítása érdekében nem vizsgáltak. A gyermek mindenek feletti érdekét sértette az érdemi 6. sorszámú végzésben foglalt pótlási kötelezettség előírása, illetve ezzel kapcsolatos nyilatkozási lehetősége és jogorvoslati joga kizárása.

Az eljáró I-II. fokú bíróság nem végezte el az Alaptörvény 28. cikkében foglalt alkotmányossági tesztet a döntése – a korlátozottan cselekvőképes gyermeknek a kapcsolattartás végrehajtása iránti nemperes eljárásból és a jogorvoslati jogból való kizárása alkotmányossági szempontból való megfelelése tekintetében (Lásd az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdését és Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdését.).

Sem az I. fokú, sem a II. fokú bíróság végzése nem tartalmaz indokolást arra nézve, hogy a kérelmezett által az apával szemben felhozott bizonyítékok alapján az indítványozó kérelmezett felróhatósága a kapcsolattartás elmaradásában miért állapítható meg. Az indokolási kötelezettség teljesítése a tisztességes bírósági eljárásnak az alapját képezi. Ennek hiányosságai, illetve mellőzése alapján az eljárás a tisztességes eljárás követelményének nem felel meg.

Indítványozó úgy véli, hogy a csatolt bizonyítékok ellenére a bíróságok mivel nem tárták fel a gyermek mindenek felett álló érdekét, azzal kapcsolatban, hogy az apával a kapcsolattartás számára nem szolgálja a gyermek javát, a tisztességes bírósági eljárás nem került betartásra.

A gyermek érdekelt jogorvoslathoz való jogát ez a körülmény is nyomatékosan alátámasztja.

Az I-II. fokú bíróságok a II. r. érdekelt indítványozó számára a fellebbezési jogot nem biztosították, így az I. fokú végzés, és az azt helyben hagyó végzés sérti az indítványozó emberi méltóságát, a felek törvény előtti egyenlőségéhez való jogot, a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot és a jogorvoslathoz való jogot.

d) Az alapjogi érvelés során II. r. érdekelt indítványozó hivatkozik azokra a nemzetközi szerződésekben, illetve uniós jogban az államra kötelezettséget jelentő rendelkezésekre, amely a gyermek jogait biztosítják: ez a New Yorki Egyezmény és az Európai Unió Alapjogi Chartája. Indítványozó szerint a gyermekek jogairól szóló magyar törvény is kellő kompetenciát jelentene a bíróságok számára a kapcsolattartás végrehajthatósága körében a gyermek érdekének és jogainak védelmére, de sajnos az indítvánnyal támadott határozatban ez nem történt meg.

da) A gyermekek jogairól szóló 1989. november 20-án kelt, New Yorkban kötött – az 1991. évi LXIV. törvénnyel kihirdetett – Egyezmény bevezető rendelkezéseinek figyelembe vétele szükségességére történő felhívással, érdekelt indítványozó hivatkozik az Egyezmény alábbi rendelkezéseire:

2. Cikk

1. Az Egyezményben részes államok tiszteletben tartják és biztosítják a joghatóságuk alá tartozó gyermekek számára az Egyezményben lefektetett jogokat minden megkülönböztetés, nevezetesen a gyermeknek vagy szüleinek, vagy törvényes képviselőjének faja, színe, neme, nyelve, vallása, politikai vagy más véleménye, nemzeti, nemzetiségi vagy társadalmi származása, vagyoni helyzete, cselekvőképtelensége, születési vagy egyéb helyzete szerinti különbségtétel nélkül.

3. Cikk

1. A szociális védelem köz- és magánintézményei, a bíróságok, a közigazgatási hatóságok és a törvényhozó szervek minden, a gyermeket érintő döntésükben a gyermek mindenek felett álló érdekét veszik figyelembe elsősorban.

9. Cikk

3. Az Egyezményben részes államok tiszteletben tartják a mindkét szülőjétől vagy ezek egyikétől külön élő gyermeknek azt a jogát, hogy személyes kapcsolatot és közvetlen érintkezést tarthasson fenn mindkét szülőjével, kivéve, ha ez a gyermek mindenek felett álló érdekével ellenkezik.

12. Cikk

1. Az Egyezményben részes államok az ítélőképessége birtokában lévő gyermek számára biztosítják azt a jogot, hogy minden őt érdeklő kérdésben szabadon kinyilváníthassa véleményét, a gyermek véleményét, figyelemmel korára és érettségi fokára, kellően tekintetbe kell venni.

2. Ebből a célból nevezetesen lehetőséget kell adni a gyermeknek arra, hogy bármely olyan bírói vagy közigazgatási eljárásban, amelyben érdekelt, közvetlenül vagy képviselője, illetőleg arra alkalmas szerv útján, a hazai jogszabályokban foglalt eljárási szabályoknak megfelelően meghallgassák.

19. Cikk

1. Az Egyezményben részes államok megtesznek minden arra alkalmas, törvényhozási, közigazgatási, szociális és nevelési intézkedést, hogy megvédjék a gyermeket az erőszak, a támadás, a fizikai és lelki durvaság, az elhagyás vagy az elhanyagolás, a rossz bánásmód vagy a kizsákmányolás — ideértve a nemi erőszakot is — bármilyen formájától mindaddig, amíg szüleinek vagy valamelyik szülőjének, illetőleg törvényes képviselőjének vagy képviselőinek, vagy bármely más olyan személynek, akinél elhelyezték, felügyelete alatt áll.

A fentiekben foglalt védelmi intézkedések szükség szerint olyan hatékony eljárásokat foglalnak magukban, amelyek a gyermek és gondviselői számára szükséges szociális programok létrehozását teszik lehetővé, továbbá a fentebb leírt rossz bánásmód eseteiben hozzájárulnak a cselekmény felismeréséhez, bejelentéséhez, a jelentés illetékes helyre juttatásához, vizsgálatához, kezeléséhez és az esetek figyelemmel kíséréséhez; szükség szerint magukban foglalják a bírói beavatkozással kapcsolatos eljárást is.”

II.r. indítványozó jogi álláspontja szerint a New Yorki Egyezmény fenti rendelkezései is alátámasztják azt, hogy gyermek tekintetében a gondozó szülőt a külön élő apa tekintetében – a gyermeknek a kapcsolattartást alapos okból mellőző magatartására tekintettel – **a gyermek mindenek felett álló érdeke az, hogy a kapcsolattartás tekintetében az anyát kötelező bírói határozat tekintetében a gyermek -korlátozottan cselekvőképes polgári jogi jogalany – a határozat ellen önálló jogorvoslatot terjeszthet elő, amely jogorvoslatot formális okból nem lehet vele szemben megtagadni!**

A bíróságnak ezt az Egyezményt a II.r. érdekelt indítványozó jogorvoslathoz való jogának biztosítása érdekében figyelembe kellett volna vennie.

[Lásd értelemszerűen a Kúriának az Egyezmény közvetlen kötelező alkalmazása tekintetében a **Kúriai Határozatok 2022/1. számában 27. sorszámú eseti döntés I. pontjában kifejtett elvi jogalkalmazási iránymutatását.]**

db) Az I.r. indítványozó érdekelt gyermek az Európai Unió polgára. Az **Európai Unió Alapjogi Chartája (2016/C 202/02)** (továbbiakban: Charta) biztosítja a gyermek számára a gyermeki jogokat és a jogorvoslati jogot.

dba) A Charta az III. cím „Egyenlőség” részben a 24. cikk szabályozza „A gyermekek jogait”, amely a következő rendelkezést tartalmazza:

24. Cikk

A gyermekek jogai

(1) A gyermekeknek joguk van a jólétükhöz szükséges védelemhez és gondoskodáshoz. A gyermekek véleményüket szabadon kifejezhetik. Az őket érintő ügyekben véleményüket életkoruknak és érettségüknek megfelelően figyelembe kell venni.

(2) A hatóságok és a magánintézmények gyermekekkel kapcsolatos tevékenységében a gyermek mindenképp főt álló érdekének kell az elsődleges szempontnak lennie.

(3) Minden gyermeknek joga van ahhoz, hogy mindkét szülőjével rendszeres, személyes és közvetlen kapcsolatot tartson fenn, kivéve ha ez az érdekeivel ellentétes.

A Charta tehát megkülönböztetett figyelmet ír elő a gyermek jogainak biztosítása tekintetében:

- az őket érintő ügyekben véleményük figyelembevételével kapcsolatban (életkoruknak és érettségüknek megfelelően)
- a hatóságoknak a gyermekkel kapcsolatos tevékenységében a gyermek mindenképp főt álló érdekének kell az elsődleges szempontnak lennie;
- minden gyermek joga, hogy mindkét szülőjével rendszeres és személyes kapcsolatot tartson fenn, kivéve ha ez az érdekeivel ellentétes.

II.r. érdekelt indítványozó szerint amennyiben a gyermek a nemperes eljárásban félként nem vesz részt, az Európai Unió polgáraként biztosított gyermeki jogai sérülnek, különösen arra tekintettel, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság és a Fővárosi Törvényszék jogerős végzésben kifejtett jogi álláspontja szerint a gyermeket a szülők közötti kapcsolattartás végrehajtása tekintetében hozott bírósági döntés tekintetében fellebbezési jog nem illeti meg.

A fellebbezési jog kizárása azt eredményezi, hogy a gyermeket a fenti európai uniós polgárságából eredő – 24. cikk (1)-(2) bekezdésében foglalt - jogaitól megfosztották, mert a II. r. érdekelt indítványozó ezeket a jogait nem gyakorolhatta. A gyermek nem tudott érvényt szerezni az apával való kapcsolattartás számára nem kívánatos, a gyermek jólétét és gondoskodást sértő kapcsolattartás mellőzésének, a nemperes eljárásban a véleménye kifejtésének biztosításának és a véleménynyilvánítási jogának figyelembevételének. A bíróságok – mint hatóságok – nem vették figyelembe e tekintetben a gyermek mindenképp feletti érdekét, amely alapján ennek az érdeknek a bírósági eljárásban a fellebbezési jog biztosítására is ki kellett volna terjednie. Egyrészt a törvényes képviselőnek a nyilatkozata nem pótolja a 14. életévét betöltött gyermek nyilatkozatát, másrészt a fellebbezést a 8. sorszámú fellebbezést visszautasító végzés ellen a II. r. indítványozó, érdekelt terjesztette elő.

dbb) A Charta az VI cím „Igazságszolgáltatás” részben a 47. cikkben rendelkezik „A hatékony jogorvoslati és a tisztességes eljáráshoz való jog” szabályairól, amely a következőket tartalmazza.

„47. Cikk

A hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jog

Mindenkinek, akinek az Unió joga által biztosított jogait és szabadságait megsértették, az e cikkben megállapított feltételek mellett joga van a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz.

Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által megelőzően létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja. Mindenkinek biztosítani kell a lehetőséget tanácsadás, védelem és képviselő igénybevételéhez.

Azoknak, akik nem rendelkeznek elegendő pénzeszközökkel, költségmentességet kell biztosítani, amennyiben az igazságszolgáltatás hatékony igénybevételéhez erre szükség van.”

A fenti jogszabályi rendelkezésből következik, hogy mindenkit – tehát a korlátozottan cselekvőképes gyermeket is – az Unió joga által a 24. cikkben biztosított gyermeki jogaival kapcsolatban a bírósági eljárásban való részvétel megilleti, valamint önállóan gyakorolhatja a jogorvoslathoz való jogát.

Mindezekre tekintettel a gyermeknek a nemperes eljárásban félként való részvétele nélkül – kérelmezett álláspontja szerint – a bíróság törvényes döntést nem hozhatott volna.

e) Az indítványozó hivatkozik az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésében foglaltakra, amely szerint „(1) Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.”

Indítványozók úgy vélik, hogy a „szükséges” e védelemhez való jogba a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog is beletartozik.

A tisztességes eljáráshoz való jog megsértése tekintetében indítványozó hivatkozik az Alkotmánybíróság 6/1989. (III.11.) AB határozatában kifejtett, a bírósági eljárásra vonatkozó alkotmányos mértékre (fair trial), amely különösen a gyermek mindenek feletti joga tekintetében nem teljesült.

2) Az ügy kapcsán felmerült alkotmányjogi jelentőségű kérdések a következő.

a) Alkotmányjogi jelentőségű kérdés, hogy a 14. életévét betöltött gyermeket – mint korlátozottan cselekvőképes polgári jogi jogalanyt, aki a kapcsolattartáshoz való jog anyagi jogi jogosultja a Ptk. 4:178. § (1) bekezdése alapján, a kapcsolattartás végrehajtása során megilleti e – saját személye és eljárási cselekmény-tételi jogosultsága alapján – a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvény (Bnp.) 7/A fejezetében szabályozott „A kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti eljárás”-ban – bármelyik fél által indított kérelemre tekintettel – a kapcsolattartás végrehajtása iránti nemperes eljárásban való részvétel joga? A korlátozottan cselekvőképes gyermek bírósági eljárásban félként való részvétele nélkül alkotmányos határozat a bíróságok részéről hozható-e?

b) Kérdés az is, hogy a nemperes eljárásban a 14. életévét betöltött gyermek élhet-e fellebbezéssel az érdemi – az ő személyét legjobban érintő – a kapcsolattartás pótlásáról rendelkezői bírósági határozattal szemben? Ez különösen abban az esetben merül fel, ha a gyermeknek alapos oka van arra, hogy a kapcsolattartás a külön élő szülővel ne folytassa, mert az nem szolgálja a javát.

II. r. gyermek indítványozó szerint a fenti két kérdés összefüggésben van azzal is, hogy a gyermeknek, mint polgári jogalanyak az eljárásokból való kizárása, a fellebbezés visszautasítása sérti-e a gyermek emberi méltóságát, törvény előtti egyenlőségét, a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát, és a bíróságok által a – Magyarországon közvetlenül alkalmazandó - nemzetközi egyezményekben is biztosított jogainak érvényesülése biztosítását.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

1) Indítványozók az I-II. fokú bírósági határozatok alaptörvény-ellenességét az Alaptörvény alábbi rendelkezéseire alapítja:

I. cikk

(1) AZ EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsődrendű kötelezettsége.

(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.

(4) A törvény alapján létrehozott jogalanyok számára is biztosítottak azok az alapvető jogok, valamint őket is terhelik azok a kötelezettségek, amelyek természetüknél fogva nem csak az emberre vonatkoznak.

II. cikk

Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz [...].

IV. cikk

(1) Mindenkinek joga van a szabadsághoz és a személyi biztonsághoz [...]

XV. cikk

(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

[...]

(5) Magyarország külön intézkedéssel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.

XVI. cikk

(1) Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi, és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.

[...]

XXVIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.
[...]

(7) **Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.**

2) Az Alaptörvénynek a fenti alapjogot biztosító rendelkezései értelmezésénél és alkalmazásánál indítványozók hivatkoznak az Alaptörvénynek a következő rendelkezéseire:

Nemzeti hitvallás

Valljuk, hogy az emberi lét alapja az emberi méltóság.

[...]

Valljuk, hogy a polgárnak és az államnak közös célja a jó élet, a biztonság, a rend, az igazság, a szabadság kiteljesítése.

Valljuk, hogy népuralom csak ott van, ahol az állam szolgálja polgárait, ügyeiket méltányosan, visszaélés és részrehajlás nélkül intézi.

Q cikk

(3) Magyarország elfogadja a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait. A nemzetközi jog más forrásai jogszabályban történő kihirdetésükkel válnak a magyar jogrendszer részévé.

3) Az alkotmányjogi panasszal összefüggésben alkalmazandó jogszabályi rendelkezések

a) A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) alábbi rendelkezései

Ptk. 2:8. § [A cselekvőképesség]

(1) Minden ember cselekvőképés, akinek cselekvőképességét e törvény vagy a bíróság gondnokság alá helyezést elrendelő ítélete nem korlátozza.

(2) Aki cselekvőképés, maga köthet szerződést vagy tehet más jognyilatkozatot.

(3) A cselekvőképességet korlátozó jognyilatkozat semmis.

Ptk. 2:12. § [A korlátozottan cselekvőképés kiskorú jognyilatkozata]

(1) A korlátozottan cselekvőképés kiskorú jognyilatkozatának érvényességéhez – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – törvényes képviselőjének hozzájárulása szükséges. Ha a korlátozottan cselekvőképés kiskorú cselekvőképessé válik, maga dönt függő jognyilatkozatainak érvényességéről.

(2) A korlátozottan cselekvőképés kiskorú a törvényes képviselőjének közreműködése nélkül
a) tehet olyan személyes jellegű jognyilatkozatot, amelyre jogszabály feljogosítja;

b) megkötheti a mindennapi élet szokásos szükségleteinek fedezése körébe tartozó kisebb jelentőségű szerződéseket;

c) rendelkezhet munkával szerzett jövedelmével, annak erejéig kötelezettséget vállalhat;

d) köthet olyan szerződéseket, amelyekkel kizárólag előnyt szerez; és

e) ajándékozhat a szokásos mértékben.

Ptk. 4:178. § [A kapcsolattartás joga]

(1) A gyermeknek joga, hogy különélő szülőjével személyes és közvetlen kapcsolatot tartson fenn. A gyermeket nevelő szülő vagy más személy köteles a zavartalan kapcsolattartást biztosítani.

[...]

4:180. § [A kapcsolattartási jog tartalma]

(1) A kapcsolattartási jog magában foglalja a gyermekkel való személyes találkozást, a gyermeknek a lakóhelyéről vagy a tartózkodási helyéről rendszeresen, meghatározott időtartamra történő elvitelét, a gyermekkel időszakonként, elsősorban az oktatási szünetek és a többnapos ünnepek időszakában való huzamos együttlétet, és kiterjed a kapcsolat személyes találkozás nélküli fenntartására.

(2) A kapcsolattartás joga - ha a bíróság vagy a gyámhatóság a gyermek érdekében eltérően nem rendelkezik - az (1) bekezdésben foglalt keretek között kiterjed a gyermek meghatározott időtartamú külföldre vitelére is.

(3) A gyermek elvitelével felmerülő kiadások - ha a bíróság vagy a gyámhatóság eltérően nem rendelkezik - a kapcsolattartásra jogosultat terhelik.

4:182. § [Tájékoztatási kötelezettség; az elmaradt kapcsolattartás pótlása]

(1) A kapcsolattartást akadályozó körülményekről a felek késedelem nélkül kötelesek tájékoztatni egymást.

(2) A jogosultnak fel nem róható okból elmaradt kapcsolattartást a legközelebbi megfelelő időpontban, de legkésőbb hat hónapon belül pótolni kell.

4:185. § [A kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása]

A kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtását a bíróság polgári nemperes eljárásban rendeli el.

b) A Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) alábbi rendelkezései:

Pp. 33. § [Perbeli jogképesség]

A perben fél az lehet, akit a polgári jog szabályai szerint jogok illethetnek és kötelezettségek terhelhetnek.

34. § [Perbeli cselekvőképesség és törvényes képviselő]

(1) A perben mint fél személyesen vagy meghatalmazottja útján az járhat el, aki

a) a polgári jog szabályai szerint teljes cselekvőképességgel rendelkezik,

b) olyan, cselekvőképességében részlegesen korlátozott nagykorú, akinek a polgári jog szabályai szerinti cselekvőképessége a per tárgyára, illetve a perbeli eljárási cselekményekre kiterjedő hatállyal nincs korlátozva, vagy

c) a per tárgyról a polgári jog szabályai szerint érvényesen rendelkezhet.

(2) A perben a fél nevében törvényes képviselője jár el, ha

a) a félnek nincs perbeli cselekvőképessége,

b) a fél részére a cselekvőképessége érintése nélkül rendelték törvényes képviselőt, kivéve, ha a fél személyesen vagy meghatalmazottja útján fellep, vagy

c) a fél nem természetes személy.

36. § [Kényszerű pertársaság]

Ha jogszabályban meghatározott személyek perben állása kötelező, vagy **a per tárgya olyan közös jog, illetve olyan közös kötelezettség, amely csak egységesen dönthető el, az érintett személyeknek a perben félként részt kell venniük.** Ha e részvételi kötelezettség több felperes, illetve több alperes perben állását eredményezi, kényszerű pertársaság keletkezik.

37. § [Célszerűségi pertársaság]

Több felperes együtt indíthat pert, **illetve több alperes együtt perelhető, ha**

a) a perben hozott ítélet anyagi jogerőhatása a pertársakra a perben történő részvétel nélkül is kiterjedne,

b) a perbeli követelések ugyanabból a jogviszonyból erednek, vagy

c) a perbeli követelések hasonló ténybeli és jogi alapból erednek, és ugyanannak a bíróságnak az illetékessége a 29. § rendelkezéseinek alkalmazása nélkül is valamennyi alperessel szemben megállapítható.

c) A bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvény (Bnp.) alábbi rendelkezései:

1.§ (1) A bírósági polgári nemperes eljárásokban = ha törvény eltérően nem rendelkezik – a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) szabályait a polgári nemperes eljárás sajátosságaiból eredő eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) Az eljárásban kérelmező az eljárást kezdeményező személy, kérelmezett, akivel szemben az eljárást megindítják, feltéve, hogy van az eljárásban a kérelmezővel szemben álló személy.

(3) Az eljárás nem különül el perfelvételi és érdemi tárgyalási szakra. Azokat az eljárási cselekményeket, amelyek megtételét a Pp. a perfelvételt lezáró végzés meghozataláig teszi lehetővé, az elsőfokú eljárás befejezéséig lehet megtenni.

2. § Az eljárásban nincs helye:

[...]

b) beavatkozásnak,

[...]

22/A. § (1) A bíróság vagy a gyámhatóság által a kapcsolattartásra vonatkozó határozatban, továbbá a bíróság vagy a gyámhatóság által jóváhagyott kapcsolattartást rendező egyezségben (a továbbiakban: a kapcsolattartásra vonatkozó határozat) foglaltak megszegése esetén a kapcsolattartásra vonatkozó határozatban foglaltak végrehajtásának elrendelése e törvény szerinti eljárásban kérhető. A bíróság a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtását – végrehajtható okirat kiállítása nélkül – végzéssel rendeli el. E végzés elleni fellebbezésnek nincs halasztó hatálya.

(2) A kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtását a Ptk. szerint kapcsolattartásra jogosult és kapcsolattartásra kötelezett személy kérheti.

(3) Az eljárás járásbíró hatáskörébe tartozik.

22/D. § (1) A bíróság a végrehajtást elrendelő végzést azzal a felhívással küldi meg a kérelmezőnek, hogy az önkéntes teljesítésre kitűzött határidő eltelte után 15 napon belül, annak teljesítéséről vagy elmaradásáról értesítse a bíróságot.

(2) A teljesítés önhibából történő elmaradása esetén a bíróság

a) megkeresi a gyámhatóságot a gyermek védelmében szükséges intézkedések megítése érdekében,

b) a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 174. § c) pontja szerinti pénzbírságot szabhat ki,

c) a kapcsolattartás szabályainak rendszeres és visszatérő megszegése esetén a gyermek rendőrség közreműködésével történő, a Vht. 180/B. § szerinti átadását rendelheti el,

d) megkeresheti a gyámhatóságot a szülői felügyeleti jog rendezése vagy a gyermek harmadik személynél történő elhelyezése iránt per megindítása érdekében, feltéve, hogy az a kiskorú gyermek érdekében áll, és azt a szülő vagy harmadik személy is kéri vagy

e) feljelentést tehet kiskorú veszélyeztetése vagy kiskorúval való kapcsolattartás akadályozása miatt.

(3) A bíróság a végrehajtásnak a (2) bekezdésben felsorolt azt a módját köteles elrendelni, amely – az ügy körülményeit figyelembe véve – a leghatékonyabban mozdítja elő a kötelezettség teljesítését. A (2) bekezdés d) és e) pontjában foglalt intézkedések a (2) bekezdés a), b) vagy c) pontjában foglalt intézkedés mellett is elrendelhetők.

(4) A bíróság a (2) bekezdésben foglalt intézkedések közül egyszerre többnek az alkalmazását is elrendelheti. Ha a kérelmezett a pénzbírságot kiszabó végzésben megállapított határidő alatt sem teljesítette a kötelezettségét, a pénzbírság ismételten kiszabható.

(5) A bíróság a (2) bekezdésben foglalt intézkedések elrendeléséről végzéssel határoz. A végzés elleni fellebbezésnek nincs halasztó hatálya.

d) A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) alábbi rendelkezései

Gyvt. 6.§ (5) A gyermeknek joga van emberi méltósága tiszteletben tartásához, a bántalmazással – fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal –, az elhanyagolással és az információs ártalommal szembeni védelemhez. A gyermek nem vethető alá kínzásnak, testi fenyegetésnek és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetésnek, illetve bánásmódnak.

Gyvt. 8.§ (1) A gyermeknek joga van a szabad véleménynyilvánításhoz, és ahhoz, hogy tájékoztatást kapjon jogairól, jogai érvényesítésének lehetőségeiről, továbbá ahhoz, hogy a személyét és vagyonát érintő minden kérdésben közvetlenül vagy más módon meghallgassák, és véleményét korára, egészségi állapotára és fejlettségi szintjére tekintettel figyelembe vegyék.

(2) A gyermeknek joga van ahhoz, hogy az őt érintő ügyekben az e törvényben meghatározott fórumoknál panasszal éljen.

(3) A gyermeknek joga van ahhoz, hogy alapvető jogai megsértése esetén bíróságnál és törvényben meghatározott más szerveknél eljárást kezdeményezzen.

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

1) A megsemmisíteni kért bírói döntések indítványozók szerint az alábbi indokok miatt sértik az Alaptörvény fentebb megjelölt rendelkezéseit.

a) Az alapvető jogok védelmére vonatkozó bírói védelemhez való jog sérelme [Alaptörvény I. cikk (1) és (3) bek.]

Indítványozók szerint az eljáró bíróságok nem tettek eleget az indítványozót megillető alapvető jogok tiszteletben tartása iránti és e jogok védelmére vonatkozó kötelezettségüknek.

Az I-II. fokú bíróság végzése ezzel kapcsolatos indokolást nem tartalmaz.

Indítványozók szerint az eljáró bíróságok nem tettek eleget gyermeküket megillető alapvető jogok tiszteletben tartása iránti és e jogok védelmére vonatkozó kötelezettségüknek.

A gyermeknek az alapvető jogait a bíróságok nem biztosították. A bíróságok az eljárásuk során figyelmen kívül hagyták, azt, hogy a gyermek mindenek felett álló érdeke megelőzi az apa kapcsolattartáshoz való jogát, abban az esetben, ha az apa ezt visszaéléssel gyakorolja. **Ebből az is következik, hogy a kapcsolattartás végrehajtása iránti ügyekben a gyermek részére is – ha korlátozottan cselekvőképes jogállással rendelkezik – az eljárásbeli jogokat a bíróságnak biztosítani kell.** A gyermek a kapcsolattartás alanya és nem tárgya. [A 14. életévét betöltött, korlátozottan cselekvőképes érdekelt gyermek már nem „pici-baba”, akit a kapuban átadnak és átvesznek, majd az átvevő „elviszi” a kapcsolattartás idejére.] **A kapcsolattartás körében a szülők közötti jogvita a 14. életévét betöltött gyermekekre, mint korlátozottan cselekvőképes jogalanyra feltétlenül kiterjed.** A bíróságnak ezt a gyermek – nemzetközi egyezményekben garantált – mindenek felett álló érdekét, annak érvényre juttatása tekintetében figyelembe kell venni, és az érdekelt indítványozó szerint a gyermek, mint korlátozottan cselekvőképes személy számára az eljárásban a gyermeknek részt kell vennie, a bírósági határozatokat részére kézbesíteni szükséges, és a gyermeket fellebbezési jog illeti meg a kapcsolattartás végrehajtása és pótlása tekintetében!

Ennek elmulasztása, és a jogorvoslattól való elzárása Alaptörvény-ellenes!

Az alapvető jogoknak a védelmi kötelezettsége az állami szervek által, már a hatáskörük gyakorlását megelőzően megnyílik. Ugyanis az I. cikk (1) bekezdése szerint az államnak ez az **elsődrendű kötelezettsége**. Az állami szerveknek alkotmányos kötelezettsége, hogy a **„Szabadság és Felelősség” fejezetben meghatározott, az embert megillető jogokat védje és óvja**: ha pedig ezeket a jogokat megsértik vagy elvonják, vagy nem tartják tiszteletben, akkor az állami szervek ezen jogok védelme érdekében az I. cikk (1) bekezdése alapján fel kell, hogy lépjenek; és a döntéseik meghozatalánál ezeket a jogokat érvényesíteniük kell a jogosult javára.

Mindebből levonható az az általános következtetés, hogy az állami szerveknek a működésük során mindig figyelemmel kell lennie az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdésében foglalt védelmi kötelezettségükre, és olyan „szemmel” szükséges a döntéseiket meghozni, hogy az Alaptörvény rendelkezéseinek az állami szerv a védelmi kötelezettsége körében eleget tesz-e, illetve a döntésével a polgárnak a Szabadság és Felelősség fejezetben biztosított jogai ne sérüljenek, illetve a jogok harmonizált hatásának megfelelő döntést kell kialakítania. Ha erre nem kerül sor, az ilyen döntésekkel a polgár az állammal szemben az alkotmányjogi és más jogorvoslati eszközökkel felléphet.

Nyilvánvaló, hogy az „állam”-nak ez a védelmi kötelezettsége a jogalkalmazó szervek – a hatóságok, bíróságok – és a jogalkotó szervek működése útján kérhető számon a polgár részéről.

Indítványozó úgy véli, hogy az állami szervek döntéshozatali munkájában az I. cikk (1)-(3) bekezdésében foglalt – az indítványozó által – „Az alapvető jogok védelmére vonatkozó bírói védelemhez való jog sérelme [Alaptörvény I. cikk (1) és (3) bek.]” alapjogi értékelése és az alkotmányjogi panasz elbírálásánál „önálló alapjog”-i státusának kérdése nem kerülhető meg. Az Alkotmánybíróság gyakorlatában – sajnálatosan – eddig az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdését az Alkotmánybíróság nem tekintette önálló alapjognak.

Indítványozó úgy véli, hogy az I. cikk (1)-(3) bekezdése általánosan garantálja az alapjogok védelméhez való jogot minden állami szerv előtti eljárásban. Ezért az alkotmányjogi panaszok

vizsgálatánál is elsőrendű szempont annak értékelése, hogy az állami szerv a döntése meghozatalánál eleget tett-e – mindenekelőtt - az Alaptörvényben foglalt alapjogvédelmi kötelezettségének.

Az. indítványozó, 14. életévét betöltött gyermek jogorvoslathoz való jogát a nemzetközi egyezmények is garantálják, azonban az I-II. fokú bíróság mindezeket - a Q cikk (3) bekezdése megsértésével - figyelmen kívül hagyta. Erre tekintettel a bíróságnak és az Alkotmánybíróságnak is az Alaptörvény Q cikk (3) bekezdése alapján az Európai Unió Chartáját figyelembe kell vennie a döntéshozatalánál.

b) Emberi méltósághoz való jog sérelme (Alaptörvény II. cikk)

ba) Indítványozó úgy véli, hogy a 14. életévét betöltött gyermek emberi méltósága is legalább olyan fontos alapjogi követelmény, mint a felnőtt személyét [Pl a szülőké] a kapcsolattartás során megillető joga.

Ezért a 14. életévét betöltött gyermekekre vonatkozó, a szülők közötti kapcsolattartás tekintetében hozott határozatnak a végrehajtásáról rendelkező bírósági végzés a korlátozottan cselekvőképes gyermekkel való nem közlése, a fellebbezési jogból - a kora miatt való - kizárása sérti a gyermek emberi méltóságát.

Az embert megilleti az emberi méltósághoz való jog. Az emberi méltóság része indítványozó szerint az államhatalom által hozott döntések elleni jogorvoslat igénybevétele. A jogorvoslathoz való jog nemcsak a XX. századi „demokratikus jogállamiság terméke”, hanem az írásbeliség kialakulásával egyidős emberi jogosultság.

A jogorvoslathoz való jogosultság jelenti azt, hogy az embert a hatóságok emberszámba vegyék. Jogorvoslathoz való jog az, amely lehetőséget ad arra, hogy az elsőfokon hozott döntés mennyire volt helyes: a tényállás megállapítása, a jogszabályok alkalmazása és a döntés minemősége tekintetében. Ez indítványozók szerint független attól, hogy maga a törvény külön biztosítja-e, és kifejezésre jutatatja-e (nevesíti-e) az érintett személy jogorvoslathoz való jogát.

A tisztességes és igazságos bírósági eljáráshoz való jog alapvető része, hogy a bíróság felismerje, hogy a kapcsolattartás alanya, a gyermek, és ha már a 14. életévét betöltötte (azaz a polgári jog korlátozottan cselekvőképes jogalánya), a bíróságnak a gyermek kapcsolattartása tekintetében hozott döntésére vonatkozóan érdemi fellebbezési jognyilatkozatot tehessen, amelyet a jogorvoslati rendszer alapján a felettes bíróságok megvizsgáljanak.

Jelen esetben ez elmaradt, mert az I-II. fokú bíróság az indítványozó fellebbezését – jogerősen - visszautasította; amely indítványozók szerint nyilvánvalóan Alaptörvény ellenes.

Sem ténybelileg, sem pedig jogilag nem fogadható el, hogy az a bírósági határozat, amely elrendeli a kapcsolattartás végrehajtását – éppen azon ok miatt, hogy a gyermek nem kíván az édesapjával az édesapja által megvalósított magatartás miatt kapcsolatot tartani, és az édesapjával találkozni – a gyermekekre nem terjed ki, reá a bíróság döntés rendelkezést nem tartalmaz? És a gyermeknek nincs joga, hogy - mint kapcsolattartásra jogosult korlátozottan cselekvőképes személy és így a polgári jog önálló jogalánya - vitathassa a bírósági határozat törvényességét a fellebbezési joga előterjesztésével – ha már a törvényhozó nem ismerte fel azt a követelményt, hogy ebben az országban nemcsak felnőtt jogalanyok, lehetnek jogosultak, hanem a 14. életévüket betöltött gyermekek – mint polgári jogalanyok - is élnek; akiknek a mindennek feletti érdekét maga a gyermek is követelheti (fellebbezéssel) biztosítani? Ez ebben a bírósági eljárásban nem történt meg!

Mindez, amely Kk. [REDACTED] gyermekkel szemben, mint II. r. indítványozóval szemben történt, sérti a gyermek emberi méltóságát, törvény előtti egyenlőségét, tisztességes bírósági eljáráshoz és jogorvoslathoz való jogot, amelyet a gyermek törvényes képviselőjét ellátó anyának, a nemperes eljárásban a kérelmezettnek is védenie szükséges! Az I. r. indítványozó erre tekintettel vesz részt indítványozóként ebben az alkotmánybíróság előtti eljárásban.

bb) Az emberi méltósághoz való joggal kapcsolatban az Alkotmánybíróság a 32/2021.(XII.20.)AB határozat [X/477/2021.] különvéleményi indokolásokban elvi tétellel bíró megállapításokat tett. E körben érdekelt indítványozó – az indítványa alátámasztására – hivatkozik ezekre, az alábbiakban:

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó alkotmánybíró különvéleményi indokolása

„[246] A határozat rendelkező részének 2. pontjában a testületi többség döntését az emberi méltóság részjogosultságának feltételes sérelmére alapította. Ezzel a jogalappal nem értek egyet, ezért a határozat 2. pontját az alábbi megfontolásokra tekintettel nem támogattam.

[...]

[249] A jognak alárendelten meghozott közigazgatási és bírósági döntések számára a végrehajtás adja meg a létjogosultságot.

[...]

[251] Összhangban áll a testületi gyakorlattal az a rendelkező részi megállapítás, amely az állam intézményvédelmi kötelezettségére alapoz az emberi méltósághoz való jog és annak egyes részjogosultságai gyakorlása, gyakorolhatósága kapcsán {például:

24/2014. (VII. 22.) AB határozat, Indokolás [132]}.

[...]

[255] Az Alaptörvény II. cikkében elismert emberi méltóság az a jogilag elismert minőség, amely minden világra jött ember sajátja. Az ember létezése és méltósága együtt maga az emberi lényeg. Amint azt a Nemzeti hitvallás is kimondja, „az emberi lét alapja az emberi méltóság”. A méltóság ebben az értelemben azt fejezi ki, azt jelenti, hogy „van az egyén autonómiájának, önrendelkezésének egy olyan, mindenki más rendelkezése alól kivont magja, amelynél fogva [...] az ember alany marad, s nem válhat eszközzé vagy tárggyá” (elsőként: 64/1991. (XII. 17.) AB határozat, ABH 1991, 297, 308.; az emberi méltóságra vonatkozó korábbi gyakorlat megerősítése tekintetében lásd például: 24/2014. (VII. 22.) AB határozat, Indokolás [130]}.

[256] Az emberi méltóság minden emberhez személy szerint kötődő, ezért individuális jog. Az identitás, az önazonosság pedig ezen belül a legszemélyesebb egyéni, belső meghatározottságok összességéeként – az egyén alapjellemezőiként, személyiségjegyeiként – definiálható.

[257] Másképpen megfogalmazva: embernek lenni szükségszerűség, az önazonosság pedig kívülről számon nem kérhető egyéni vállalás, a személyiség integritása. Az ember ezt az alapjogi (rész)jogosítványt a közösség tagjaként gyakorolja. De ez a tény nem változtat az alapjog individuális jellegén. Véleményem szerint ennek az egyéni alapjogi tartalomnak a feltételes sérelme az, amely kiváltja az állam intézményvédelmi kötelezettségét.

[258] A fennálló alkotmányos és törvényi szabályok jelenleg teljeskörűen biztosítják az egyénnek a méltósághoz és ennek részeként az önazonossághoz való jogát. Alkotmányos rendszerünknek ez az egyik fundamentuma, amely mindenki számára garantálja az etnikai,

nyelvi, kulturális, illetve vallási hovatartozás megélésének szabadságát, függetlenül a társadalom összetételének bármilyen okra visszavezethető módosulásától. A társadalom összetétele – így a magyar társadalomé is – folyamatosan változik, de ez nem kényszerít senkit arra, hogy megváltoztassa a felvállalt kötődéseit, önazonossága részét képező alapjellemzőit. Ehhez hasonlóan a gazdasági/politikai menedékkérők etnikai, nyelvi, kulturális, illetve vallási hovatartozása sem befolyásolja – önmagában – az itt élő emberek belső, személyes integritását.”

Dr. Pokol Béla alkotmánybíró különvéleménye

„[260] Csak az 1. és 3. rendelkező részi pontokat támogattam a testületi szavazásnál, de a 2. pontot és annak indokolását nem tudtam elfogadni.

[261] Az általam kifogásolt rendelkezési pont, felhasználva az emberi méltóságból az 1990-es évek eleji testületi többség „láthatatlan alkotmányozásának” alapjaként megalkotott általános személyiségi jogot – mely mint „anyajog”, további alapjogok létrehozását deklarálta az alkotmánybírói többség számára –, levezette a minden korlátozás nélküli önazonossághoz való jogot: „Az Alkotmánybíróság már működése legelején megkezdte az emberi méltóság hoz való jog tartalmának kibontását, így már a 8/1990. (IV. 23.) AB határozatban megállapította, hogy az emberi méltóság anyajoga magában foglalja a személyiség szabad kibontakoztatásához, vagy a magánszférához való jogot, továbbá az önrendelkezés szabadságához való jogot, a cselekvési autonómiát is. [...] Az emberi méltóságból fakadó önazonossághoz, illetve önrendelkezéshez fűződő jog magában foglalja az egyénnek azt a képességét, hogy szabad individuális választ tudjon adni azokra az etnikai, nyelvi, kulturális, illetve vallási adottságokra, amelyek önazonossága kezdeti, meghatározó keretét adják.” (Indokolás IV. rész 2. pont). Bár az idézett általános deklarációk megidézése és újak lefektetése elvontan tekintve tiszteletreméltóak, de itt, mint az Alaptörvényben lefektetett alapjogi katalógus félretolását jelentik, és általánosságuk miatt az Alkotmánybíróság tetszőleges döntési kompetenciáját alapozzák meg. Épp ennek rossz tapasztalatai miatt került be az Alaptörvény záró rendelkezései 5. pontjába, hogy az ennek hatálybalépése előtt meghozott alkotmánybírói döntések hatályukat veszítik.”

Az érdekelt indítványozót az I-II. fokú bírósági végzésekben foglalt – fellebbezését visszautasító – rendelkezése éppen azért sérti, mert

- A bíróságok a gyermeket nem tekintik emberi méltóságú jogalanynak, olyan módon, mint ahogy ez a fenti alkotmánybírói határozat különvéleményi indokolásában szerepel, miszerint „van az egyén autonómiájának, önrendelkezésének egy olyan, mindenki más rendelkezése alól kivont magja, amelynél fogva [...] az ember alany marad, s nem válhat eszközzé vagy tárggyá.” Indítványozók szerint ezt az I-II. fokú bírói határozat elvetette, mert a gyermeket a kérelmezettel szemben alkalmazott 100.000,- Ft bírság és a kapcsolattartás pótlásának 2022. augusztus 31-ei előírására tekintettel – a 6 hónapos határidőből jócskán való kicsúszása ellenére [2020. november 27.-ei kapcsolattartáshoz képest a pótlásnak 2022. augusztus 31-ben történő meghatározása] - eszközként, illetve tárgyként kezeli azzal, hogy bírságot szab ki azért, mert „hogy az apának a gyermek nem lett átadva kapcsolattartás érdekében”!
- A kapcsolattartás végrehajtásának a mellőzhetetlen alanya a gyermek. Ezért indítványozó szerint az ő kapcsolattartása tekintetében – mivel korlátozottan cselekvőképes ember – nem lehet tárgy, vagy eszköz a két szülő közötti kapcsolat tekintetében, akit csak (át)adni-(át)venni, (el)vinni vagy (vissza)hozni lehet!

A gyermeknek az eljárásból való kizárása, a fellebbezési jogosultsága visszautasítása súlyos Alaptörvény-sértésnek minősül, amelyre tekintettel az indítvánnyal támadott - az I-II. fokú bírósági - határozatok megsemmisítése szükséges.

bc) Az emberi méltósághoz való jog megsértése történt az indítványozó érdekelt tekintetében a II. fokú határozatban foglalt – contra legem – jogalkalmazással. Érdekelt indítványozó ezen indítványában nem a tanúkénti meghallgatásának hiányát – amely tekintetében az indokolás iparkodik a döntése alátámasztását indokolni - kifogásolja, hanem azt, hogy a bírósági eljárásban félként nem vehetett részt, így mint embert megillető bírósági eljárást nem vehette igénybe, a tisztességes bírósági eljárás alanya nem lehetett, valamint jogorvoslati jogát sem gyakorolhatta.

Az a tény, hogy a jogi szabályozás egyes esetekben lehetővé teszi a kiskorú gyermek tanúkénti kihallgatását, erre hivatkozással a bíróság részéről nem mellőzhető a 14. életévét betöltött gyermek – anyagi jogra tekintettel – a fél jogállásának elismerése, amelyről a bíróságnak az eljárás során hivatalból kell gondoskodni, e nélkül – ha a felet az eljárásból mellőzik, és eljárásbeli jogait nem gyakorolhatja a bíróság mulasztása miatt – a bírósági eljárás nem tekinthető tisztességes eljárásnak sem.

Az emberi méltóság sérelmét az jelenti, hogy a bíróság az eljárásban nem vette figyelembe, hogy a gyermek a 14. életévét betöltötte, és mint kapcsolattartási jog egyik alanya és jogosultja, az eljárásban nem vehetett részt és így a jogorvoslati jogát nem gyakorolhatta.

c) A szabadsághoz és biztonsághoz való jog sérelme [Alaptörvény IV. cikk (1) bek.].

A szabadsághoz és biztonsághoz való jog nemcsak az embernek törvénytelen, határidő nélküli vagy embertelen körülmények közötti fogva-tartása elleni alapjogi biztosítást, illetve a sérelmek elleni fellépés lehetőségét jelenti, hanem az ember életének megéléséhez, az emberi kötelezettségei teljesítéséhez lehetővé teszi az emberi együttélés keretei között az ember olyan magatartása kifejtése biztosítását, amely az ember életének biztonságát képes folyamatosan megteremteni.

Indítványozó szerint „A szabadsághoz és biztonsághoz való jog” elemei azok az Alkotmánybíróság által már az Alkotmány és az Alaptörvény vizsgálata során kifejtett általános jogelvek tartalmi tényezői, amelyet az Alkotmánybíróság alapjogi zsinórmértékként már a korábbi gyakorlata alapján az kifejtett [Pl: hatalommegosztás elve, közhatalmi szervek demokratikus legitimációja, jogintézmények kiszámíthatósága, jogbiztonság érvényesülésének követelménye, szerzett jogok védelme, piacgazdaság védelme(: szerződés szabadsághoz való jog, vállalkozáshoz való jog, versenyszabadság)]azonban nem csak közvetlenül a „Szabadság és Felelősség” cím alatt szabályozott, alapjogok tételes rendelkezéseiből következik.

Az Alaptörvényben is biztosított jogbiztonság érvényesülése; azaz a jogszabályoknak olyan módon való figyelembevétele és értelmezése, amely az embernek a biztonságát - alapvetően a Szabadság és Felelősség” részben foglalt alapvető jogok miként történő érvényesítése körében - meghatározza.

E körben II. r. érdekelt indítványozó utal a szabadsághoz és biztonsághoz való jog megsértése tekintetében a nem peres eljárásban eljáró bíróságok, mint jogalkalmazó szervek által a jogszabályi rendelkezések figyelmen kívül hagyásával megvalósult Alaptörvény-ellenességre:

- **ca)** a **indítványozó érdekeltnek a kapcsolattartás végrehajtása iránti nemperes eljárásban, félként való részvétele biztosításának hiányára** (kérelmező részéről az eljárásban félként történő bevonásának elmulasztására, és a gyermek részvételének mellőzésével a bíróságok részéről a kapcsolattartás végrehajtásáról érdemi határozat meghozatalára);

- **cb)** a **indítványozó érdekeltnek a fellebbezésből – a fellebbezése visszautasításával – való kizárására;**

- **cc)** továbbá az I.r. kérelmezett indítványozó tekintetében arra, hogy az a körülmény, hogy az **I. r. kérelmezett indítványozó anyja a II. r. érdekelt indítványozó gyermeknek egyben a törvényes képviselője is, az anyja jogosult a fentiek miatt alkotmányjogi panasz előterjesztésére, a gyermek érdekében, és nevében is.**

Különösen a gyermek-ember jogi biztonságát sérti az indítvánnyal támadott jogerős bírósági határozat, amely a gyermeket kizárja azon fellebbezés előterjeszthetőségéből, hogy a bíróság előtt megvizsgáltassa az elsőfokú kapcsolattartás végrehajtása tárgyában született végzés törvényességét.

Így ezen mulasztás miatt a gyermek alapvetően a biztonságát sértő jogsérelmet szenvedett, mert az Alaptörvényben biztosított jogokat az állam, illetve állami szervek – jelen esetben a bíróság – egyértelműen nem biztosította.

Jelen esetben az érdekelt indítványozó jogsérelmet szenvedett, mert az indítványozó fellebbezése nem vezetett eredményre annak érdekében, hogy a gyermeket a kapcsolattartás végrehajtása tárgyában hozott határozat tekintetében a fellebbezési jog megilleti-e.

A fejezet címét jelentő „**Szabadság**” nemcsak a IV. cikk (2)-(3) bekezdésében felsorolt eseteket foglalja magában, hanem kifejezésre juttatja a „**jog társadalmi valóságának és fogalmi jegyeinek ismerete alapján**” a **helyes jog kialakításának és alkalmazásának követelményét**. [Lásd: Bíbó István: Válogatott tanulmányok I. kötet (1935-1944) Magvető Könyvkiadó Budapest, 1986. c. könyvben megjelent Kényszer, jog, szabadság (7-147 o.) tanulmányát, különösen a 39. o. első bekezdését, 41. oldal első bekezdését, 43. oldal második bekezdését, 44. oldalát, 47. oldalát, 125-128 oldalát, 130. oldalát.] **Ez azonban az I-II. fokú bíróság határozatában nem került kifejezésre juttatásra.**

Nem véletlen, hogy az **Európai Unió Alapjogi Chartája** (továbbiakban: Charta) az Európai Unió polgárait megillető jogosultságok csoportosítását olyan módon végezte el, hogy **az I. címben rögzített „I. Méltóság” körébe tartozó követelmények** [*Az emberi méltóság, Az élethez való jog, A személyi sérthetetlenséghez való jog, A kínzás és az embertelen vagy megalázó bánásmód és büntetés tilalma, A rabszolgaság és a kényszmunka tilalma,*] után a **II. címben „Szabadságok” csoportját** (magyarul a szabadságjogokat) határozta meg [*A szabadsághoz és biztonsághoz való jog; A magán- és a családi élet tiszteletben tartása; A személyes adatok védelme; A házasságkötéshez és a családalapításhoz való jog; A gondolat-, a lelkiismeret- és a vallásszabadság; A véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadsága; A gyülekezés és az egyesülés szabadsága; A művészet és a tudomány szabadsága; Az oktatáshoz való jog, A foglalkozás megválasztásának szabadsága és a munkavállaláshoz való jog; A vállalkozás szabadsága; A tulajdonhoz való jog; A menedékjog; Védelem a kitoloncolással, a kiutasítással és a kiadatással szemben*] **amelyek között feltüntette a szabadsághoz és biztonsághoz való jogot, a következők szerint:**

II. CÍM SZABADSÁGOK

6. Cikk

A szabadsághoz és biztonsághoz való jog

Mindenkinek joga van a szabadsághoz és a személyi biztonsághoz.

A Chartában a „Szabadságok” részt követik az Egyenlőség (III. cím), a Szolidaritás (IV. cím), a Polgárok jogai (V. cím), az Igazságszolgáltatás (VI. cím), a Charta értelmezése és alkalmazására vonatkozó általános rendelkezések (VII. cím).

Ezért a fellebbezési jog kizárásának azzal történő indokolása, hogy a **Bnp. nem teszi lehetővé a gyermeknek az eljárásban való részvételét, illetve fellebbezési jogot a gyermek részére nem biztosítja, nyilvánvalóan nem fogadható el!** Ugyanis ebben az esetben az alapjogok védelme érdekében a bíróságnak az intézkedési kötelezettsége az I. cikk (1) bekezdése alapján fennállt, ennek hiányában pedig sérültek a II. r. érdekelt indítványozónak a IV. cikk (1) bekezdésében foglalt jogai!

E tekintetben szükséges azt is kiemelni, hogy a **kapcsolattartáshoz való jog, a gyermek alapvető joga**, ezért az ezzel kapcsolatos bírósági határozatot jogszerűen nem lehet a gyermeknek az eljárásban való részvétele hiányában és a fellebbezési jog biztosítása nélkül a bíróságoknak meghoznia. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében rögzített alapvető jog sérelme erre tekintettel indítványozónál fennáll.

d) A törvény előtti egyenlőség, és emberi jogképesség sérelme [Alaptörvény XV cikk (1)-(2) bek. és (5) bek.]

da) A törvény előtti egyenlőség sérelme abban érhető tetten, hogy a bírósági eljárásban a gyermek érdekelt indítványozó – bár korlátozottan cselekvőképes polgári jogi jogállással rendelkezik - a bíróság nem ismerte el egyenlő jogalanyának a fél pozíciójában levő szülőkkel, a kapcsolattartáshoz való anyagi joga ellenére; hiszen a **kapcsolattartás tekintetében a gyermek, mint a kapcsolattartás egyik alanya (ebben a három oldalú jogviszonyban) fellebbezési jogát a bíróságok előtti eljárásban nem gyakorolhatta.** Ez azért Alaptörvény-ellenes mert a fellebbezésből való kizárás a gyermek jogképessége – mégpedig korlátozottan cselekvőképessége – következtében került sor! Ez pedig megengedhetetlen diszkriminációnak tekintendő, mert **az Alaptörvény a törvény előtti egyenlőséghez korhatárt nem fűz!**

A törvény előtti egyenlőség a fellebbezési jog tekintetében sérelmet szenvedett, mert a kérelmezett mellett a gyermek fellebbezéshez való jogosultságát a bíróságok nem ismerték el, holott mindketten a kapcsolattartás alanyai. Ebben feltehetően annak is szerepe volt, hogy a kérelmező apa a nemperes eljárásban a gyermekkel szemben a kérelmét nem terjesztette ki a kapcsolattartás végrehajtásának elrendelése iránti nemperes eljárásában, amelyet a bíróság sem követelt meg, és csak az apa és a anya közti kapcsolattartás keretében hozta meg a határozatát, holott a kapcsolattartás gyermek részvétele és közreműködése nélkül kizárt.

db) Az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében foglalt **diszkrimináció sérelme az indítványozó érdekelt kora miatt következett be**, holott a gyermeknek a szülőkhez való kapcsolattartáshoz való joga e tekintetben - a 14. életéve betöltését követően, amikortól a korlátozottan cselekvőképes jogállását elnyeri - nem korfüggő. Ezáltal a gyermek indítványozó **emberi jogképessége is sérelmet szenvedett.**

Ebből követően az I-II. fokú végzés ezen okból is Alaptörvény ellenes.

dc) Az Alaptörvény XV. cikk (5) bekezdésében foglalt azon követelménynek, miszerint – „*Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és fogyatékkal élőket.*” – ebbe a körbe beletartozónak kell tekinteni a „Magyarország” szóhasználatából eredően a bíróságokat is, és a bírósági jogalkalmazás eszközrendszerét is, azaz nem lehet figyelmen kívül hagyni és kizárni a gyermekeknek – az emberi jogukból eredő – védendő fellebbezési joguk érvényesülését a bírósági eljárás során.

A contra legem jogalkalmazás arra tekintettel is jogi diszkriminációt idézett elő, mert a gyermek II. indítványozó a Ptk. 2:12.§ (2) bekezdés a) pontja és Pp. 34.§ (1) bekezdés c) pontja alapján teljes jogú jogalanya saját jogán a kapcsolattartásnak, amellyel rendelkezhet, mint korlátozottan cselekvőképes személy.

Ehhez nincs szükség a gyámhatóság jóváhagyására, és a nyilatkozatot a törvényes képviselő szülőtől függetlenül is megteheti. Ezt támasztja alá a Ptk. rendelkezése és a Bnp. 22/E. §-a (1)-(2) bekezdésének rendelkezése, amikor a bíróság részéről kötelező az eljárás felfüggesztése a gyermeknek a kapcsolattartás elmaradásával összefüggésben kialakított akaratnyilatkozata esetében. Lényegében ez a jogi szabályozás is azoknak a külön intézkedéseknek a körébe tartozik, amely elismeri gyermeknek a gondozó szülőtől eltérő akaratnyilatkozatát az apával való kapcsolattartás tekintetében, hiszen erre a gyermeknek mint autonóm önálló emberi méltóságú személyként joga van!

e) A gyermek megfelelő testi, szellemi, és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz való jog sérelme [Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésének megsértése].

Az I. fokú bíróságnak a 6. sorszámú végzésével a kérelmezett szülővel szemben kiszabott – a Fővárosi Törvényszék bevételeit jelentő - 100.000,- Ft pénzbírsága – a 2020. november 27-ei délután 3 órai kapcsolattartás elmulasztása miatt - az I-II. r. indítványozók alaptörvényi sérelmét okozza a fellebbezési jog kizárása következtében.

Ez az intézkedés nem szolgálja a gyermek megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelmet, mert igazságtalan, a való tényekkel szemben álló, és a pénzbírsággal a gyermek fejlődéséhez szükséges anyagi forrásokat vonja el az állam részére.

A becsatolt bizonyítékok alapján a bíróság tényállást nem állapított meg az apának gyermekkel szembeni kifogásolható magatartásával kapcsolatban annak ellenére, hogy a bizonyítékok rendelkezésre álltak. A gyermeket nem az anya „nem adta oda kapcsolattartásra” az apának, amelyből következően az elmaradt kapcsolattartásban az önhiba az anya terhére megállapítható lett volna; hanem a gyermek nem kívánt, az apa gyermek javát nem szolgáló magatartása és bántalmazása következtében az apával kapcsolatot tartani.

Az egy délutáni alkalomra szóló elmaradt kapcsolattartás szankcionálására pedig a 100.000,- Ft pénzbírság – amely a Bnp. 22/D.§ (2) bekezdés b) pontjának megsértése következtében került alkalmazásra - semmilyen összefüggésben nincs a kérelmező által alaptalanul állított anyai mulasztás okából a valósággal, mert a kapcsolattartás nem az anya magatartás következtében (önhibájából) maradt el. A kapcsolattartás elmaradásának oka pedig az volt, hogy az apa korábbi magatartásának következményeként a gyermek az apával nem kívánt

kapcsolatot tartani. A pénzbírság kiszabása indítványozók szerint megtorlásnak tekintendő azon indokból, mert egyrészt a kérelmező a kérelmezettel szemben – bár a Bnp. 22/D.§ (1) bekezdése alapján csak bejelentési jogosultsága van, azonban mindannyiszor pénzbírság alkalmazását kérte kérelmezettel szemben (és nem a kapcsolattartást elősegítő intézkedést), másrészt a bíróság még kérelmezettel szemben mást – az alternatív Bnp 22/E.§ 2) bekezdésében rögzített szanciókból – nem alkalmazott, mint pénzbírságot; tehát nem is a gyermekkel való kapcsolattartás kieszközlése motiválta a kérelmezőt, hanem a kérelmezettnek vagyoni hátrány okozása!

A fenti körülmények után – mindennek a végső betetőzéseként – az az eljárási következmény, hogy a gyermek érdekelt – azért mert az apa magatartása miatt nem kívánt az apával találkozni és kapcsolatot tartani – a 6. sorszámú azon végzéssel szemben ne fellebbezhessen, amelyben ismét számára (az anya kötelezettségeként) újabb kapcsolattartási időpontot ír elő a bíróság legkésőbb 2022. augusztus 31. napjára – nyilvánvalóan sérti indítványozók álláspontja szerint a gyermeknek az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésében foglalt alapvető jogát. Arról pedig nem is szólva, hogy az újabb pótlás előírása is jogszabályba ütközik, mert 2020. novembertől a 6 hónapos pótlási határidő többszörösen eltelt.

Az a bírósági eljárás, amely mellőzte a 14. életévét betöltött gyermeket az elsőfokú eljárásból, és a bíróság ekként hozta meg határozatát; majd a fellebbezésből az érdekelt gyermeket jogerősen kizárta indítványozók szerint sérti az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdését, mert a bíróságok részéről elmaradt gyermeknek a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemmel és gondoskodással kapcsolatos alaptörvényi rendelkezés érvényesítése.

f) A tisztességes, igazságos, pártatlan, időszerű bírósági eljáráshoz való alapvető jog sérelme [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése megsértése]

fa) A tisztességes eljáráshoz való alapvető jog sérelmét a bírósági eljárás során hozott jogerős végzés tekintetében az alábbi tényezők, körülmények idézték elő. Indítványozó szerint a bírósági határozatokban fellelhető **contra legem** jogalkalmazás [Lásd 20/2018. (VII.22.) AB határozatban kifejtett jogelveket.] az érdekelt indítványozónak az I. fokú eljárásban félként történő bevonásának elmulasztásával és az érdemi végzés ellen az érdekelt indítványozó által előterjesztett fellebbezés visszautasításával (fellebbezésből való kizárásával) sérti a tisztességes bírósági eljáráshoz való alapvető jogot.

fb) Ezenkívül I-II. r. indítványozók szerint a II. fokú bíróság az eljárásból kivolt zárva. Így a II. fokú bíróság eljárása és döntése az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog megsértését idézte elő.

A kizárás indoka az, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 6. sorszámú végzésében 100.000,- Ft pénzbírság megfizetésére kötelezte a kérelmezettet, amely pénzbírság a Fővárosi Törvényszék bevétele.

A kérelmezett és érdekelt a 6. sorszámú végzés elleni fellebbezésében kérte a II. fokú eljárásból a Fővárosi Törvényszék kizárását. Ezt a kizárást azonban a Fővárosi Ítéltábla a végzésével megtagadta, és ezt követően bírálta el az érdekelt 8. sorszámú végzése elleni fellebbezését a Fővárosi Ítéltábla.

Mindezek az esetek a fenti c) pontban indítványozók részéről felsorolásra kerültek, amelyekhez kérelmezett az alábbi indokolást fűzi.

fc) fca: Ad ca) Érdekelt indítványozó, az érdekelti jogállásával kapcsolatban kiemeli, hogy az érdekelt gyermek maga is kapcsolattartásra jogosult, így álláspontja szerint a kérelmezőnek a nemperes eljárásban a kérelmét a 14. életévét betöltő, fél jogállásával rendelkező gyermekkel szemben is elő kellett volna terjesztenie.

Jogi álláspontja szerint a Bnp. 1.§ (1) bekezdése alapján alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp. 36.) §-a hatálya alá tartozó olyan közös jogról van szó: [a kérelmező állításával szemben a kérelmezett megsértette-e az apa vagy a gyermek kapcsolattartásához való jogát, vagy pedig a gyermeknek alapos oka volt a kapcsolattartás mellőzése a gyermek mindenek felett álló érdeke tekintetében], amely valamennyi érintett eljárási jogosultsággal rendelkező fél (14. életévét betöltött gyermek, az anya és az apa) részvételével egységesen dönthető el.

Így az eljárásban az ítélőképessége birtokában levő [Ptk. 2:14.§ (3) bek.] és akaratnyilvánításra képes [Bnp. 22/E.§ (1) bek.], korlátozottan cselekvőképes [Ptk.2:11.; 2:12.§ (1)-(2) bek. a) pontja] kiskorú gyermeknek is félként részt kellett volna vennie, amelyből az is következik, hogy a határozat tekintetében, (függetlenül attól, hogy a kérelmező elmulasztotta, a bíróság pedig a jogszabálysértést nem észlelte és a gyermek, mint fél nélkül került sor az első fokú eljárásra) a gyermeket, mint EMBER-t megillette az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jog, így a fellebbezési jogot is a bíróságnak biztosítania kellett volna számára.

A Bnp. 2. § b) pontja a beavatkozást a nemperes eljárásban tilalmazza, azonban a Pp. 40.§-a szerinti keresethez csatlakozást, valamint a felperesi (kérelmezői) pertárs jogán a nemperes eljárásba való belépést – az érdekelt tekintetében - nem zárja ki.

[Megjegyzendő: Az érdekelt azért nem terjesztett elő a nem peres eljárásban a Pp. 40.§ (1) bekezdése alapján a kérelmezetti oldalon a nemperes eljáráshoz csatlakozás iránti kérelmet, mert a kérelmező kérelmével nem értett egyet.

A Ptk. 4:178. § (1) bekezdése a gyermeket kizárólag kapcsolattartásra jogosultként határozza meg. Az érdekeltnek tehát a kérelmezettel szemben mivel nem állt fenn a kapcsolattartás tekintetében semmilyen igénye, így erre tekintettel az elsőfokú eljárásban az érdekelt a kérelmezői oldalon sem léphetett be a nemperes eljárásba.

Érdekelt a Pp. 52.§-a alapján – felperesi (kérelmezői) oldalon – pedig azért nem tudott kérelmezői pertárs jogán a nem peres eljárásba (be)lépni, mert a Bnp. 22/A. § (2) bekezdése alapján a kapcsolattartás végrehajtásának elrendelését követően a jogkövetkezmények alkalmazását a Bnp. 22/D.§ (1) bekezdése alapján már csak a kérelmező kérheti.]

A Ptk-ban foglalt anyagi jogra tekintettel az érdekelt kapcsolattartásra jogosult, és ez által a gyermek a kapcsolattartásnak a 14. életévének betöltése folytán már alanya [és nem tárgya], így érdeke fűződik ahhoz, hogy a jogai tekintetében a bíróság milyen döntést hoz a kapcsolattartás végrehajtása tekintetében, s amelyből eredően a fellebbezési jog érdekelt gyermek indítványozót megillette [Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés].

Mindezt indítványozó azért vetíti előre, mert nemcsak ezen indítványt érintő jogerős bírósági határozat esetében történt a korlátozottan cselekvőképes, saját jogán kapcsolattartásra jogosultsággal rendelkező gyermek tekintetében a fellebbezési jog kizárására sor.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság, a Fővárosi Törvényszék és Fővárosi Ítéltábla által ez ideig alkalmazott jogszabály-értelmezések arra mutatnak, hogy [REDACTED] gyermek érdekelt, mint a polgári jog alanyának a saját személyét érintő, az édesapjához való

kapcsolattartása tekintetében hozott bírósági döntés tekintetében a jogorvoslathoz való jogát a bíróságok nem ismerik el. Ezt indítványozó súlyosan jogsértőnek, és Alaptörvény-ellenesnek tartja.

A jogsértés túlmutat a hazai jogszabályok sérelmén, mert a nemzetközi egyezményeket is sérti, [Q cikk (2)-(3) bek.] amelynek a betartása az Alaptörvény értelmében a bíróságoknak is, mint állami szerveknek kötelessége. E tekintetben indítványozók kiemelten hivatkoznak a Charta III. Egyenlőség cím 24. cikkében rögzített jogra és a VI. Igazságszolgáltatás cím 47. cikkében foglalt jogra.

24. Cikk

A gyermekek jogai

(1) A gyermekeknek joguk van a jólétükhöz szükséges védelemhez és gondoskodáshoz. A gyermekek véleményüket szabadon kifejezhetik. Az őket érintő ügyekben véleményüket életkoruknak és érettségüknek megfelelően figyelembe kell venni.

(2) A hatóságok és a magánintézmények gyermekekkel kapcsolatos tevékenységében a gyermek mindenek fölött álló érdekének kell az elsődleges szempontnak lennie.

(3) Minden gyermeknek joga van ahhoz, hogy mindkét szülőjével rendszeres, személyes és közvetlen kapcsolatot tartson fenn, kivéve ha ez az érdekeivel ellentétes.

47. Cikk

A hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jog

Mindenkinek, akinek az Unió joga által biztosított jogait és szabadságait megsértették, az e cikkben

megállapított feltételek mellett joga van a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz.

Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által megelőzően létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja. Mindenkinek biztosítani kell a lehetőséget tanácsadás, védelem és képviselő igénybevételéhez.

Azoknak, akik nem rendelkeznek elégséges pénzeszközökkel, költségmentességet kell biztosítani, amennyiben az igazságszolgáltatás hatékony igénybevételéhez erre szükség van.

fcB: Ad cb) Indítványozó hivatkozik arra, hogy a Bnp. 2.§ (b) pontja alapján a nemperes eljárásban nincs helye - a Pp. szerinti - beavatkozásnak. Ezzel kapcsolatban azonban meg kell jegyezni, hogy a **Bnp. 2.§-ában foglalt rendelkezések az Bnp. ún. általános részébe, még azt megelőzően kerültek beiktatásra, hogy a 2020. március 1-jétől a Bnp. 7/A. címében levő különös eljárási szabályok hatályba léptek volna.**

A Bpnt. 22/A. § (2) bekezdése szerint a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtását a Ptk. szerint kapcsolattartásra jogosult és kapcsolattartásra kötelezett személy kérheti. **E nemperes eljárásban az ellenérdekű fél jogállását jelentő a Bnp. 1. § (2) bekezdése szerinti kérelmezetti pozíciót, tehát semmilyen törvényi rendelkezés nem jelöli ki. Hogy ki ellen szükséges a nemperes eljárást megindítani a kérelmezőnek, a Bnp. nem tartalmazza!**

A Ptk.4:178.§ (1) bekezdése szerinti kapcsolattartásra jogosultnak tekintendő a gyermek.

A Bpnt. 22/A. § (2) bekezdése tehát nem azt tartalmazza, hogy a kapcsolattartás végrehajtását csak a kapcsolattartás szabályozása során hozott végrehajtható bírósági (gyámhatósági) határozatban foglalt, kizárólag a kapcsolattartásra jogosult szülő kérheti, hanem azt, hogy olyan személy, aki „kapcsolattartásra jogosultnak vagy kötelezettnek” minősül.

Tekintettel arra, hogy a gyermeket a törvény szerint megilleti a kapcsolattartásra vonatkozó anyagi jog; így indítványozó szerint a nemperes eljárásban a fellebbezési jog is az érdekeltet megilleti [Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bek.]!

Az a körülmény, hogy a Bnptv. 7/A §-ának beiktatásával a Bnptv. nem szabályozta a 14. életévét betöltött, bár korlátozottan cselekvőképes, de a kapcsolattartásra alanyi jogosultsággal rendelkező gyermeknek a nemperes eljárásban való részvételének eljárásjogi szabályait, a Bnptv. 1.§ (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. XXVII. fejezetében foglalt fellebbezési jog tekintetében nem lehetett volna a 6. sorszámú I. fokú bíróság által hozott érdemi végzés tekintetében a korlátozottan cselekvőképes gyermek fellebbezési jogának kizártságára következtetni, és erre tekintettel a meghozott **8. sorszámú végzés Alaptörvény-ellenes. [Pp. 279.§ (1) bek. megsértése) és az ezt helybenhagyó II. fokú végzés is.**

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése pedig egyértelmű rendelkezést tartalmaz, miszerint *„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági vagy más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”*

Hogy egyébként a processzuális eljárási jog – külön törvény alapján - a „fél” jogait mennyiben ismeri el vagy zárja ki, továbbá a kérelmező az érintettek valamennyi személye ellen a nemperes eljárásban a kérelmét előterjesztette-e; az érintettek a jogorvoslathoz való joga érvényesülése ezen nem múlhat! Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése túlmutat – a jogorvoslathoz való jog tartalma és érvényesíthetősége tekintetében az Alkotmány 57.§ (5) bekezdésében foglalt jogorvoslati jogon, **mert az Alaptörvény nem tartalmazza a „törvényben meghatározzak szerint” szűkítő rendelkezést.**

Érdekelt szerint az bírósági határozat, amely szerint az édesanyját a bíróság kötelezi arra, hogy ő, mint gyermek indítványozó olyan személlyel – az édesapjával - tartson kapcsolatot az édesapa másik településen levő otthonában, aki őt bántalmazta és megalázta, elképzelhetetlen, hogy a jogorvoslathoz való jog az ilyen határozattal szemben őt, mint - korlátozottan cselekvőkés -gyermek érdekeltet - miért nem illeti meg?

E helyütt érdekelt ismételten megjegyzi, hogy a Bnptv. 22/A.§ (2) bekezdése alapján a kapcsolattartás végrehajtása iránti nemperes eljárást **„a Ptk. szerinti kapcsolattartásra jogosult és kapcsolattartásra kötelezett személy kérheti.”**

A Ptk. 4:178. § (1) bekezdése szerint *„A gyermeknek joga, hogy a különélő szülőjével személyes és közvetlen kapcsolatot tartson fenn. A gyermeket nevelő szülő vagy más személy köteles a zavartalan kapcsolattartást biztosítani.”*

Mindebből következik, hogy a kapcsolattartás joga elsődlegesen a gyermeki jogok körébe tartozó jogintézmény.

Ebből következik, hogy a tisztességes bírósági eljáráshoz való alapvető jogát az érdekelt indítványozónak sérti az, hogy miközben a kapcsolattartás jogosultsága (és nem kötelezettsége!) az ő beleegyezése, nyilatkoztatása és a fellebbezési joga biztosítása nélkül a bíróságok kötelezzék a kérelmezettet, mint édesanyját arra, hogy a kérelmező apjával kapcsolatot tartson! Az ilyen bírósági döntés - **érdekelt indítványozó szerint - a józan észnek sem felel meg [Alaptörvény 28. cikk]. A gyermeket nevelő szülő köteles a zavartalan kapcsolattartást biztosítani, azonban ez nem jelenti azt, hogy a gyermek – ténybeli alapokon nyugvó a kapcsolattartás mellőzésére vonatkozó, méltányolható - akaratnyilatkozata ellenére az édesapjával kapcsolatot kellene tartania.**

A Bnptv. 22/B.§ (1) bekezdés b) pontja a kérelem kötelező tartalmi elemként határozza meg, hogy a kérelemben közölni kell a *„kérelmezett nevét, lakóhelyét, továbbá egyéb,*

azonosításához szükséges adatot” azonban a törvény nem tartalmazza, hogy ki lehet az anyagi jog szerinti kérelmezetti pozícióban, de azt sem zárja ki, hogy a gyermek ne lehetne – ha a fél jogállásával – rendelkezik – kérelmezetti pozícióban!

A gyermekre vonatkozóan a Bnptv. 22/C.§ (2) bekezdése a kérelmező által kérelmezettként megjelölt személlyel szemben vizsgálja, hogy a kérelmezett megszegte-e a kapcsolattartásra vonatkozó határozatban foglaltakat, és ha igen elrendeli a végrehajtást.

A gyermekre vonatkozóan a Bnptv. 22/B.§ (1) bekezdés d) pontja, a 22/E.§ (1) bekezdése tartalmaz rendelkezést. A Bnptv. 22/E.§ (1) bekezdése szerint a *„Ha a kapcsolattartás a 14. életévét betöltött gyermek akaratnyilvánítása miatt hiúsul meg, a bíróság a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti eljárást felfüggeszti, feltéve ha*

a) a kapcsolattartásra jogosult vagy kötelezett – kérelemre vagy a bíróság elrendelése alapján – közvetítői eljárást vesz igénybe vagy

b) a kapcsolattartásra jogosult vagy kötelezett a kapcsolattartás megváltoztatását, korlátozását vagy megvonását kéri a bíróságtól vagy gyámhatóságtól.”

A nemperes eljárás törvényi szövege tehát jelentőséget tulajdonít annak, hogy a kapcsolattartás meghiúsulása a 14. életévét betöltött gyermek akaratnyilvánítása folytán következett be.

Jelen eljárásban a kérelmezett és érdekelt a 6. sz. érdemi végzés elleni fellebbezését – többek között – arra tekintettel terjesztette elő, **hogy a nemperes eljárásnak a Bnptv. 22/E. §-a alapján történő kötelező felfüggesztésének esete fennállott, így érdemi határozat meghozatalára nem kerülhetett volna sor!**

A gyermek mivel a nemperes eljárást az őt illető anyagi jog alapján megindíthatta volna, valamint a határozat reá vonatkozóan rendelkezést tartalmazott a kapcsolattartás végrehajtásának elrendelésével, így a Pesti Központi Kerületi Bíróság 39. Pk.500.045/2022/8. sorszámú érdemi végzése az érdekelt gyermek személyét is érintette. A gyermek – mint korlátozottan cselekvőképes személy - személye nélkül a kapcsolattartás nem hajtható végre. Erre tekintettel a bíróság végzése az érdekelt indítványozóra is kiterjedt, amelyre tekintettel a fellebbezés visszautasítása és így annak jogerős kizárása a kapcsolattartás végrehajtása tárgyában hozott bírósági döntés tekintetében Alaptörvény-ellenes.

Minderre tekintettel a II. fokú végzés [31]-[49] bekezdésében foglalt indokolása sérti és ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésében foglalt alapvető jogokkal.

fcc: Ad cc) Az I. r. indítványozó kétségtelen, hogy a II. r. indítványozó törvényes képviselője [Indítványozók ennek alátámasztására csatolják az I. r. indítványozó kizárólagos törvényes képviseleti jogát megállapító Pesti Központi Kerületi Bíróság 2017. június 7. napján kelt 26.P.101.326/2016/31. sorszámú **[I/3]** és a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 54.Pf.637.421/2017/12. számú ítélete folytán 2018. február 5. napján jogerőre emelkedett ítéletet **[I/4 irat]**.

A törvényes képviselő által aláírt, mindkét indítványozóra kiterjedő ügyvédi meghatalmazást – a hiánypótlási iratban foglalt felhívásra - az I. r. indítványozó csatolja **[I/5]**.

Ezzel kapcsolatban azonban indítványozók megjegyzik, hogy II. r. indítványozó szerint a kapcsolattartással való jogával, mint korlátozottan cselekvőképes személy a törvényes képviselő hozzájárulása nélkül rendelkezik, így jogi véleménye szerint az Alkotmánybíróság

előtti eljárásban sem szükséges – kifejezett törvényi rendelkezés hiányában - az eljárás indításához a törvényes képviselő hozzájárulása.

A II. r. indítványozó, mint fél az Alkotmánybíróság előtti eljárásban sem rendelkezhet a saját eljárása tekintetében kevesebb joggal, mint amellyel a bírósági eljárásban rendelkezett.

g) Hatékony jogorvoslathoz való jog sérelme [Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bek.].

ga) Indítványozó szerint a II. fokú bíróságnak az elsőfokú bíróság végzésének helyben hagyására - az érdekelt fellebbezésében foglaltakra tekintettel - nem kerülhetett volna sor.

A II. fokú végzés [37]-[50] bekezdésében foglalt indokolása e tekintetben ellentétes a való tényekkel és a polgári jog rendelkezésével.

A bíróság a döntését a kérelmező és a kérelmezett közötti nemperes eljárásban hozta meg, amely eljárásban a gyermeknek is félként részt kellett volna vennie a Ptk. 2:1.§ (1) bek.; 2:8.§ (1)-(2) bek; 2:11.§, 2:12.§ (1) és (2) bek. a) pontja, (4) bek; 4:178.§ (1) bek.; 4:180.§ (1) bek.; 4:182.§ (2) bek. 4:185.§ rendelkezései, továbbá a Bnp. 1.§ (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 33.§-a, 34.§ (1) bek. c) pontja, a Pp. 36.§-a; 176.§ (2) bekezdése rendelkezései alapján.

A gyermek érdekelt – mint korlátozottan cselekvőképes - fél kizárása a nemperes eljárásból contra legem jogalkalmazást jelent, amely Alaptörvény-ellenes.

A felet a jogorvoslati jog minden további nélkül megillette volna: a jogorvoslati jog kizárása nem történhetett volna meg azon a jogalapon, hogy az elsőfokú eljárásban a kérelmező vagy a bíróság mulasztása miatt a gyermek, mint fél – aki maga is a kapcsolattartás alanya és jogosultja - nem vehetett részt.

Érdekelt indítványozó a nemperes eljárásban a Pp. 34.§ (2) bekezdés a) pontja alapján törvényes képviselő nélkül is eljárhatott, figyelemmel a Pp. 34.§ (1) bekezdés c) pontja alapján, mert a per tárgyaról (a saját kapcsolattartásra való jogosultságáról) a Ptk. 4:178.§ (1) bekezdése alapján polgári jog szabályai szerint érvényesen rendelkezhetett.

A kérelmező kérelmének a gyermekekre történő kiterjesztése (a nemperes eljárásba félként történő bevonása) nélkül a kérelmező kérelmét – mint az érintett személynek a kötelező perben állásának hiánya miatt érdemi elbírálásra alkalmatlant – vissza kellett volna utasítania a Pp. 176.§ (2) bekezdés b) pontja alapján bíróság(ok)nak. Ennek mellőzése Alaptörvény-ellenes.

gb) Nem felel meg a való tényeknek, hogy a gyermekekre a bírósági határozat rendelkezést nem tartalmaz, mivel a határozat a gyermek tekintetében rendeli el a kapcsolattartás pótlását; másrészt a gyermeknek a kérelmező apával való – a gyermek akaratnyilatkozata alapján történt kapcsolattartás elmulasztására tekintettel [amelynek létjogosultságát és tényekben történő realizálását a Bnp. 22/E.§ (1)-(2) bekezdése is elismeri] – alaptalanul szankcionálja a kérelmezett anyát pénzbírság kiszabásával.

A korlátozottan cselekvőképes gyermeket ezért a bírósági döntés közvetlenül is érinti, amellyel szemben – alkotmányosan – a bíróságoknak jogorvoslati jogot kell biztosítani, a magyar jog és a hivatkozott nemzetközi egyezmények alapján.

3. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

a) Nyilatkozat arról, ha az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági határozat végrehajtásának felfüggesztését.

1) Indítványozók nem kezdeményezték a az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági végzés végrehajtásának felfüggesztését.

b) Ügyvédi meghatalmazás eredeti példánya, vagy jogtanácsosi igazolvány másolata, ha az indítványozó jogi képviselővel jár el. (Melléklet)

1) Az I. r. indítványozó I/5 iratban csatolja az Alkotmánybíróság előtti képviselet ellátására szóló meghatalmazást.

c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról

1) Az indítványozók nem járulnak hozzá a személyes adataik közzétételéhez.

d) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata (Melléletek)

1) Indítványozó a hiánypótlási felhívásra az alkotmányjogi panaszt és melléleteit a hianypotlas@mkab.hu e-mailra nyújtja be.

Budapest, 2023. január 15.

Tisztelettel: [redacted] érdekelt indítványozó

képviseletében, a Gresmperger Ügyvédi Iroda nevében: dr. Gresmperger Gábor irodavezető
ügyvédhelyett a Dr. Galambos Károly Ügyvédi Iroda nevében [redacted]

Mellékelt iratok: (5 db)

I/1 irat – Fővárosi Ítéletábla 17.Pkf.25.545/2022/2. sorszámú kizárást megtagadó határozata

I/2 irat – Fellebbezés a Pesti Központi Kerületi Bíróság végzése 39. Pk. 500.046/2022/8. végzése ellen

I/3 irat - Pesti Központi Kerületi Bíróság 2017. június 7. napján kelt 26.P.101.326/2016/31. sorszámú ítélete

I/4 irat - Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 54.Pf.637.421/2017/12. sorszámú 2018. február 5. napján jogerőre emelkedett ítélete

I/5 irat – Ügyvédi meghatalmazás alkotmányjogi panasz eljárásra.

